БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 167 (16.857). | 20 июль 1977 йил, чоршанба | Баҳоси 2 тийин.

БУХОРО ОБЛАСТИ. Навоий районидаги «Коммунизм» колхозининг Ленин ордени кавалери Ғ. Қаҳҳоров бошлиқ бригадасида ғўза парвариши шу кунларнинг талаби даражасида олиб борилмоқда. Ўсимликка сифатли ишлов беришда механизатор О. Холназаров фаоллик кўрсатяпти. Суратда: (чапдан) бригада бошлиғи Ғ. Қаҳҳоров билан механизатор О. Холназаров ўртоқлар пахтазорни кўздан кечиришаётир.

Н. Абдуллаев фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗЛАРИ, СОВХОЗЛАРИ, ПАХТА ЗАВОДЛАРИ ВА ТАЙЁРЛОВ ПУНКТЛАРИНИНГ 1977 ЙИЛГИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ТЕРИШ ҲАМДА ТАЙЁРЛАШГА ҲОЗИРЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни қайд этадиларки, республика партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари, колхозлари, совхозлари ва корхоналари камида 5 миллион 360 минг тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан юбилей йилида олинган социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш соҳасида катта ташкилотчилик иши олиб бормоқдалар. Ҳосилнинг 70 процентгача бўлган қисмини пахта териш техникаси ёрдамида териб олиш вазифаси қўйилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарори ва КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленумининг қарорлари, янги Конституция лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг ғайрат шижоатини жўш урдириб юборди.

Партия билан ҳукуматнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан республика колхоз ва совхозлари ғўза парваришига оид ҳамма ишларни энг яхши муддатларда юқори сифатли қилиб олиб бормоқдалар. Асосий диққат-эътибор қатор ораларини юқори сифатли юмшатишга, ғўзани суғоришга, сувни тежаб-тергашга, минерал ўғитлар билан озуқлантиришни эрта муддатларда тугаллашга, бегона ўтлар ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашишга қаратилган. Бу тадбирлар кўпроқ ҳосил тўплашга ёрдам беради.

Айни вақтда ўрим техникасини, транспорт воситаларини, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Механизатор кадрлар тайёрланмоқда.

Бир канча областларда ўрим техникасини ремонт қилиш ишлари яхши ташкил этилган. Жиззах, Ленин йўли, Оққўрғон, Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Нишон, Усмон Юсупов районларида ва бошқа бир канча жойларда пахта териш машиналари теримга асосан шай қилиб қўйилган.

Шу билан бирга кўпгина район ва хўжаликларда ғўза парвариши ишларини ташкил этиш ва ўтказишда ҳамда янги ҳосилни териб олишга ва тайёрлашга ҳозирлик кўришда камчиликларга ҳамон йўл қўйиб келинмоқда.

Бухоро, Кашқадарё, Самарқанд ва Фарғона областларининг кўпгина хўжаликлари ҳаво жуда иссиқ бўлишига, сув етарлилигига қарамай ғўзани суст суръатлар билан суғормоқдалар. Группа-группа бўлиб ва тунги пайтларда суғориш ташкил этилмаган, сувчилар етарли равишда ажратиб қўйилмаяпти, суғориш техникаси ва сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Айрим ҳолларда хўжаликлар культивацияни кечиктириб юбормоқдалар, минерал ўғит солиш пайтида муддатларга, тўйимли элементларнинг нормалари ва нисбатига эътибор бўшаштириб юборилган, органик ўғитларни қўлланишга дуруст эътибор берилмаяпти, қишлоқ хўжалик зараркунандаларини қириш учун ерда ишлатиладиган аппаратлардан етарли равишда фойдаланилмаяпти.

Бир қанча колхоз ва совхозларда ғўзани аниқ мақсадни кўзлаб парвариш қилишга, пахта териш машиналарининг серунум ишлаши учун шароит яратишга тегишли эътибор берилмаётир.

Бир қанча областларда пахта териш техникаси ремонти ва уни тайёрлаш паст суръатларда олиб борилмоқда. 1 июлгача бўлган маълумотларга қараганда Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Хоразм, Жиззах ва Самарқанд областларининг колхоз, совхозларида машиналарнинг атиги 23-54 проценти шай қилиб қўйилган. «Узсельхозтехника»нинг кўпгина корхоналарида иш қониқарсиз ташкил этилган, ремонт сифатининг паст бўлиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Ремонт корхоналари, колхоз ва совхозларни запас қисмлар ва бошқа материаллар билан таъминлаш учун етарли чоралар кўрилмаётир.

Бир қанча область ва районларда механизатор кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга дуруст эътибор берилмаётир. Қорақалпоғистон АССРда ҳали 3800, Бухоро областида 2800, Самарқанд областида 5000, Сурхондарё областида 2600 ва Сирдарё областида 3000 механизатор тайёрлангани йўқ.

Кўпгина колхоз ва совхозларда дефолиация ўтказиш учун аэродромларни ва ерда ишлатиладиган аппаратларни тайёрлаш, йўллар, кўприклар, хирмонлар, майдончаларни ва тош-тарозиларни ремонт қилиш чўзиб юборилмоқда. Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси самолёт ва вертолётларни ўз вақтида бермаётганлигини кўрсатувчи айрим фактлар бор. Авиация ёрдамида дорилаш ишларининг сифати паст бўлишига йўл қўйилмоқда.

Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё областларида тайёрлов пунктларини янги пахта ҳосилини қабул қилишга ҳозирлаш суст суръатлар билан олиб борилмоқда.

«Узбекхлопкомаш» бирлашмаси техника, лаборатория асбоб-ускуналарини, қуритиш-тозалаш цехларининг асбоб-ускуналарини ремонт қилиш учун асосий номенклатурадаги запас қисмларни республика пахта заводларига ўз вақтида етказиб бермаётир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети колхозларни, совхозларни, тайёрлов пунктларини ҳамда пахта заводларини 1977 йил пахта ҳосилини териш ва қабул қилишга ўз вақтида ҳозирлаш мақсадида қарор қилдилар:

ғўзани парвариш қилиш, суғоришни ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказиш, бегона ўтлар ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларини қириш ишларини кучайтириш область ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ва район ижроия комитетларининг, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги, Пахта тозалаш саноати министрликларининг, «Главсредазирсовхозстрой», «Узсельхозтехника» ва уларнинг жойлардаги органларининг, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин. Бу йил сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида эътибор берилиши керак. Пахтакорларнинг куч-ғайрати юбилей йилида қабул қилинган социалистик мажбуриятларни ҳар бир колхоз ва совхоз, бўлим ва бригада бажара олишини таъминлайдиган ҳосил етиштириш ва тўплашга, шунингдек пахтани йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш соҳасидаги ҳамма тайёргарлик ишларини ўз вақтида тугаллашга қаратилиши керак.

Шу мақсадда:

толасининг сифати юқори бўлган пахта ҳосилини барвақт етиштириш учун ғўза парваришини кучайтиришда агротехника тадбирлари комплекси белгиланиб, амалга оширилсин;

пахта териш техникаси ремонтининг суръатлари кучайтирилсин ва сифати яхшилансин. Пахта териш машиналари 15 августгача тўла-тўкис шай қилиб қўйилсин ва улар икки сменада ишлаш учун механик-ҳайдовчилар билан таъминлансин, транспорт тракторлари, прицеплар, погрузчиклар тайёрлаб қўйилсин, тўкилган пахтани терадиган механизмлар, кўсак чувиш машиналари, кўсак узиш машиналари, техника хизмати ва ёнилғи қуйиш воситалари 20 августгача ҳозирлаб қўйилсин;

терим техникасига техника хизмати кўрсатишни ташкил этиш тадбирлари амалга оширилсин, далада бузилиб қолган машиналарни тузатиш учун созловчи мастерлар звенолари ва бригадаларини тузиш ниҳоясига етказилсин, бу звено ва бригадаларга хизмат кўрсатиш воситалари зарур миқдорда бериб қўйилсин, узел ва агрегатларни айирбошлаш фонди ташкил қилинсин. Ҳамма жойда механик-ҳайдовчиларнинг малакаси оширилсин, уларга техникадан юксак унум билан фойдаланиш борасидаги илғор усуллар ўргатилсин;

аэродромларни тайёрлаш, дефолиантларни ташиб келтириш, дефолиацияни ўтказиш учун кадрлар танлаш ва ўқитиш, мавжуд асфальтланган майдончалар, автомобиль тарозилари, хўжалик ичидаги йўллар, кўприкларни ремонт қилиш ва янгиларини қуриш, ёқилғи-мойлаш материалларини зарур миқдорда ташиб келтириш ўз вақтида таъминлансин;

10 августгача тайёрлов пунктлари ва пахта заводлари 1977 йилги пахта ҳосилини қабул қилиш ҳамда қайта ишлашга тахт қилиб қўйилсин;

1 сентябрга қадар янги пахта сушилкаларини қуриш ва мавжудларини ремонт қилиш тугаллансин ҳамда улар зарур миқдорда ёқилғи билан таъминлансин;

ремонт ишларида банд бўлган механизаторларга, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига, пахта терувчиларга, ғўзани дефолиация қиладиган самолётларнинг экипажларига маданий-маиший шароитлар яратиб берилсин;

колхоз ва совхозларда мактабгача болалар муассасаларининг иши йўлга қўйилсин;

15 августдан 20 августга қадар районлар ва хўжаликлар ўртасида пахта териш ва тайёрлашга қандай тайёргарлик кўрилганлиги ўзаро текширишдан ўтказилсин, камчиликлар топилган тақдирда уларни тугатиш чоралари кўрилсин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Пахта тозалаш саноати ва Тайёрлов министрликларига, «Главсредазирсовхозстрой»га, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига:

юқори сифатли пахта териш ва тайёрлашни ташкил этишнинг давлат нуқтаи назардан муҳимлиги тўғрисида пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари, теримчилар, бригада бошлиқлари ва тайёрлов пунктларининг ходимлари ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бориш, хом пахтани теришга ва унинг ифлосланишига йўл қўймай, топширилаётган ҳамда тайёрланаётган пахтанинг сифати учун уларнинг шахсий жавобгарлигини ошириш;

машинада терилган пахтанинг ифлосланишини камайтирганлик, давлатга юқори сифатли пахта топширилишини таъминлаганлик учун тўланадиган 50 процентли устама ҳақдан фойдаланиб, пахтани машина билан теришда бевосита банд бўлган пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларини, ходимларни мукофотлашни кенг қўлланиш таклиф этилди.

«Узсельхозтехника» бирлашмасига ремонт корхоналарини, колхоз ва совхозларни пахта териш техникаси, транспорт ҳамда юк ортиш-тушириш воситаларини ўз вақтида тахт қилиб қўйиш учун зарур запас қисмлар ва ремонт материаллари билан таъминлаш, дефолиантларни, махсус кийим-кечак ва ҳимоя воситаларини ўз вақтида ташиб келтириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар кўриш топширилди.

«Союзмашхлопководство» бирлашмасига йиғим-терим техникасининг запас қисмлари юзасидан уч квартал фондларини «Узсельхозтехника» билан келишиб олинган муддатларда ва номенклатурада барвақт етказиб бериш чораларини кўриш, шунингдек йиғим-терим техникасига қўшимча миқдорда запас қисмлар жўнатиш имкониятини кўриб чиқиш таклиф этилди.

1 сентябрга қадар ҳосилни яруслаб терадиган 18 та ХВА-1,2 маркали ва уруғлик пахтани теришда ишлаб чиқариш синовларини ўтказиш учун 12 та ХВБ-1,8 маркали пахта териш машинасини, ингичка толали пахтани териш учун мўлжалланган 230 та ХВН-1,2 маркали пахта териш машинаси ишлаб чиқариш ҳамда республика хўжаликларига етказиб бериш таъминлансин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Узсельхозтехника» бирлашмасига Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан биргаликда йиғим-терим бошлангунга қадар ингичка толали пахта навларини терадиган машиналарда ишлаш учун 230 механик-ҳайдовчини «Ташсельмаш» заводида ўқитишни таъминлаш топширилди.

«Узбекхлопкомаш» бирлашмаси олдига республика пахта заводларини йиллик фонднинг камида 70 проценти ҳажмида запас қисмлар билан таъминлаш; тайёрлов пунктларининг механизациялаш воситаларини запас қисмлар билан — 1 августга қадар; асосий технология асбоб-ускуналари ҳамда қуритиш-тозалаш цехларининг асбоб-ускуналарини запас қисмлар билан — 10 августга қадар таъминлаш вазифаси қўйилди.

Ўзбекистон ССР «Главнефтеснабсбит»га, «Узсельхозтехника» бирлашмасига ўрим-йиғим техникасининг узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида колхоз ва совхозларда йиғим-терим ишлари бошлангунга қадар ёнилғи-мойлаш материалларининг зарур запасларини вужудга келтиришни назарда тутиб, ҳосил йиғим-терими эҳтиёжлари учун ана шу материалларни ташиб келтириш тўғрисидаги масалани қўшимча равишда кўриб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига ўртага қўйилган вазифани сўзсиз бажаришни — ҳосилнинг 70 процентини машиналар билан териб олишни таъминлайдиган миқдордаги участкаларни пахтани машинада териш учун ўз вақтида ажратиб беришни таклиф қилинди. Қорақалпоғистон АССР ҳамда республика областлари учун ғўзани дефолиация қилиш юзасидан топшириқлар белгилансин. Ғўза дефолиациясида ердаги аппаратлардан тўлароқ фойдаланишга алоҳида эътибор берилсин, бунинг учун ҳар бир ОВХ-14 машинаси пухта тахт қилиб қўйилсин, шу туфайли айниқса аҳоли пунктларига туташиб кетган зоналардан мумкин қадар кўпроқ самолётларни бошқа жойларда ишлатиш имкони яратилсин.

Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг буюртмасига биноан дефолиацияни ўтказиш учун зарур миқдордаги АН-2 самолётлари ва вертолётларни ажратиб берсин, командировка қилинган самолётлар ёнилғи билан таъминлансин. Белгиланган дефолиация қоидаларига қатъий риоя этилиши, ишнинг юксак сифатли бўлиши ва самолётлардан юқори унум билан фойдаланишнинг таъминланиши, техника хавфсизлиги шарт-шароитлари бажарилиши самолёт экипажлари командирларидан талаб қилинсин.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, саноат корхоналари ҳамда қурилишларнинг партия ташкилотлари пахта териш техникасини ва қуритиш-тозалаш цехларини ремонт қилишда, пахта йиғим-терими ва уни тайёрлаш даврида ана шу техника ва цехларга техникавий хизмат кўрсатишда колхозлар, совхозлар ва тайёрлов пунктларига оталиқ ёрдами бериш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Пахта тозалаш саноати министрликларига ва уларнинг жойлардаги органларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига:

ғўзанинг дала апробациясининг ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилишини ташкил қилиш ва апробация натижаларига қараб уруғлик пахта териб топшириш топшириғини белгилаш;

уруғлик чигит экилган далаларни дефолиация ва десикация қилишни уруғлик пахта териб бўлинганидан кейин ўтказиш;

уруғлик пахтани териш, топшириш ва қабул қилишни таъминлаш учун колхозлар, совхозлар, тайёрлов ташкилотлари раҳбарларининг ҳамда мутахассисларининг ва пахтачилик бригадалари бошлиқларининг масъулиятини ошириш;

ҳосилни яруслаб терадиган машиналарни уруғлик пахта териш чоғида ишлаб чиқариш синовидан ўтказишни ташкил қилиш;

уруғлик пахтани ўз вақтида юқори сифатли тайёрлаш, тозалаш ва уни асраш қоидаларига қатъий риоя қилинишини таъминлаш;

уруғлик пахта сифатини ошириш мақсадида уни қўлда терган чоғда техникавий хом ашёни териш учун қабул қилинган нормадан 20-25 процент камроқ норма белгилашни совхоз директорларининг зиммасига юклаш ҳамда колхоз правлениеларига тавсия этиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Пахта тозалаш саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», СССР Госстандартининг республика бошқармаси ва Тошкентдаги «Эталон» заводи колхозлар, совхозлар, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларида тош-тарози ва ўлчаш асбобларини 15 августга қадар ремонтдан чиқариб, тамғалаб қўйишлари шарт.

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги билан «Узсельхозтехника» бирлашмаси республика колхоз ва совхозларида этак ҳамда қоп-қанорларни ўз вақтида етказиб беришни таъминлашлари керак.

Ўзбекбирлашувга, Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига безмен тарозиларни, пахтани қуритиш учун кўмирни шунингдек пахта териш ва тайёрлаш даврида қишлоққа зарур бўлган кийим-кечак, пойафзал, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа молларни зарур миқдорда ва ўз вақтида етказиб бериш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ва Маҳаллий саноат министрлиги пахта йиғим-терими кампанияси даврида аҳолига зарур бўлган безмен тарозиларни ўз вақтида ишлаб чиқарилишини ташкил этиб, уларни 1977 йилги фонд ҳисобидан етказиб беришни жадаллаштирсинлар.

Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш, Қишлоқ хўжалиги, Пахта тозалаш саноати министрликлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетларига 20 августга қадар автомобиль йўллари ва кўприкларни шунингдек колхозларга, совхозларга ҳамда тайёрлов пунктларига бориладиган шох йўлларни ремонт қилиш топширилди.

Қарорда Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига 20 августга қадар барча колхозлар, совхозлар ва тайёрлов пунктларида ёнғин хавфсизлигининг аҳволини ҳамда давлат ёнғинга қарши назорат органлари тавсия қилган тадбирларнинг бажарилишини текшириб чиқиш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Маданият, Аҳолига маиший хизмат, Соғлиқни сақлаш, Алоқа министрликларига йиғим-теримда ва пахта тайёрлашда банд бўлган колхозчиларга, совхоз ишчилари ва бошқа ходимларга намунали хизмат кўрсатилишини таъминлаш тадбирларини амалга ошириш топширилди.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой» ва уларнинг жойлардаги органлари касаба союз ташкилотлари билан биргаликда колхозлар ва совхозлардаги ишга яроқли аҳолининг ҳаммасини йиғим-теримнинг дастлабки куниданоқ пахта теримига жалб этиш тадбирларини биргаликда ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари, ҳар бир механик-ҳайдовчи, ҳар бир теримчи кунлик нормани тўла ва ортиғи билан бажариши учун социалистик мусобақани авж олдириб юборишлари керак. Колхоз ва совхозларга пахта йиғимтеримида банд бўлган механизаторларни, ишчиларни ва колхозчиларни маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирларини кенг қўлланиш тавсия этилди.

Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзининг республика, область ва район комитетларига совхоз ишчилари, колхоз ва совхозларнинг механизаторларига меҳнат ҳақи тўлашнинг белгиланган тартиби тўғри қўлланиши ва ҳосилни йиғиштириб олиш пайтида иш ҳақи юзасидан ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиб турилиши, шунингдек меҳнатни муҳофаза қилиш, дефолиантлар билан иш кўрган чоғда техника хавфсизлиги ва саноат санитарияси қоидаларига риоя этилиши ва пахта терадиган техника ҳамда механизмлардан фойдаланишда хавфсизлик қоидаларига риоя этилиши устидан контроль қилишни таъминлаш топширилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети механик-ҳайдовчиларни тайёрлашда, йиғим-терим ишларини ва янги пахта ҳосилини тайёрлашни юқори сифатли ўтказиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришда комсомол ташкилотларининг актив иштирокини таъминлаши керак.

Қорақалпоғистон АССР, областлар, районлар, колхозлар, совхозлар, илғор механизаторлар ва теримчиларни ҳосилни юксак суръатлар билан ва юқори сифатли териб олиб, давлатга топширишларини рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқларини таъсис этишга қарор қилинди:

а) иккита Қизил байроқ — Қорақалпоғистон АССР ва областлар учун;

б) тўртта Қизил байроқ — районлар учун, шундан биттаси давлатга ингичка толали пахта топширадиган районларни рағбатлантириш учун, яна битта Қизил байроқ қўриқ ерлардаги районларни рағбатлантириш учун;

в) учта Қизил байроқ — совхозлар учун, шундан биттаси қўриқ ердаги совхозларни рағбатлантириш учун, яна биттаси ингичка толали пахта топширадиган совхозлар учун;

г) иккита Қизил байроқ колхозлар учун, шундан биттаси ингичка толали пахта топширадиган колхозлар учун.

Кўчма Қизил байроқлар сентябрь ойининг биринчи ўн кунлиги якунларидан бошлаб ҳар 10 кунда бир марта бериб турилади. Қизил байроқлар берилган чоғда пахта тайёрлаш планининг бажарилиши, тайёрлаш суръатлари, тайёрланаётган пахтанинг сифати, машина терими планининг ва уруғлик пахта териш ва топшириш планининг бажарилиши ҳисобга олинади.

Ингичка толали пахта етиштириш планларига эга бўлган Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Наманган областлари бўйича сентябрь ойининг биринчи ва иккинчи ўн кунлигида Қизил байроқларни бериш чоғида ўрта толали пахта бўйичагина кўрсаткичлар ҳисобга олинсин.

Қорақалпоғистон АССР ва областларга кўчма Қизил байроқларни топшириш билан бирга илғор хўжаликларга сотиш учун иккитадан юк автомобили; меҳнат унумдорлиги ва сифатли пахта териш юзасидан энг яхши кўрсаткичларга эришган пахта терадиган машиналарнинг механик-ҳайдовчиларига сотиш учун тўрттадан енгил автомашина ва мукофотлаш учун икки минг сўмдан пул; районларга — илғор хўжаликларга сотиш учун биттадан юк автомобили, энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун иккитадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 500 сўмдан пул; совхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 300 сўмдан пул ҳамда колхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 200 сўмдан пул ажратилсин.

Теримдаги ва давлатга ингичка толали пахта топширишдаги юксак суръатлари учун кўчма Қизил байроқлар берилган районлар, колхозлар ва совхозларга мукофотлар миқдори қуйидача белгилансин: районларга — илғор хўжаликларга сотиш учун биттадан юк автомашинаси, пахта терадиган машиналарнинг энг яхши механик-ҳайдовчиларига сотиш учун учтадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 700 сўмдан пул; совхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун иккитадан енгил автомашина, илғорларни мукофотлаш учун 500 сўмдан пул; колхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун иккитадан енгил автомашина ва илғорларни мукофотлаш учун 300 сўмдан пул берилсин. Мазкур енгил автомобиллар пахта терадиган машиналарнинг энг яхши механик-ҳайдовчиларига матлубот кооперацияси йўли билан бозор фондидан сотилсин.

Область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига пахта йиғим-терими бўйича — илғор районлар, колхозлар ва совхозларга топшириш учун кўчма Қизил байроқларни таъсис этиш, шунингдек ғўзани дефолиация қилиш даврида қатнашадиган самолётлар ва ердаги агрегатларнинг экипажларини рағбатлантириш тадбирларини кўзда тутиш тавсия қилинди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, ЎзТАГга, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига газеталарнинг саҳифаларида, телевидение ва радиода йиғим-теримга тайёргарлик ва пахта теримининг боришини, янги ҳосилни териб олиш ва топширишнинг боришини мунтазам равишда ёритиш таклиф қилинди. Республика газеталари саҳифаларида «Ҳурмат тахтаси» таъсис этилиб, унга пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарган областлар ва районлар ёзиб борилсин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет, комсомол, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари, колхоз ва совхозлар КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини ҳамда КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленуми қарорларини муваффақиятли бажариш учун механизаторлар, колхозчилар, совхоз ишчилари ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўриш ва уни ўз вақтида сифатли ўтказишни таъминлайдилар, юбилей йилида давлатга 5 миллион 360 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши учун барча тадбирларни кўрадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ТЎДАКЎЛ НАСОС СТАНЦИЯСИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Бухоро областининг гидрокурувчилари яна бир ғалабани қўлга киритдилар — Тўдакўл насос станциясини фойдаланишга топширдилар.

Табиий Тўдакўлнинг суви шўр сувдир. Ҳозир Аму—Бухоро машина каналидан бу ерга қуйилаётган Амударёнинг чучук суви билан қўшилган кўл суви Ромитан, Ғиждувон, Вобкент ва областнинг бошқа районларидаги экинзорларга таралмоқда. Станция ўн минг гектар майдоннинг сув таъминотини яхшилаш имконини беради.

Насос станцияси қисқа муддат ичида —уч ойда қурилди. «Бухараирстрой» коллективи жуда катта вазифани бажарди — 218 минг куб метр тупроқ сурди.

ОЗУҚА МЎЛ БЎЛАДИ

Куйбишев номли колхозининг Ахрор Жабборов бошлиқ ем-хашак тайёрлаш бригадаси деҳқонлари самарадорлик ва сифат беш йиллигининг иккинчи йилида ҳар қачонгидан кўп озуқа ҳозирлаш учун курашмоқдалар.

— Бу йил бир ярим йилга етадиган озуқа тайёрлаш мақсадида тер тўкиб меҳнат қиляпмиз. Бедаси ўриб олинган майдонларни парвариш қилишни ҳам намунали йўлга қўйганмиз. Умуман қишловнинг соз ўтиши бригадамиз деҳқонларининг самарали меҳнатларига боғлиқлигини яхши ҳис этиб иш юритяпмиз, — дейди ем-хашак тайёрлаш бригадаси бошлиғи А. Жабборов.

Т. ТУҚЛИБОЕВ,
Ворошилов райони.

ХИМИЯ — ҲОСИЛ ХИЗМАТИДА

Химия саноати ходимлари активининг 18 июль куни Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари КПСС XXV съездининг минерал ўғит ва ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситаларини ишлаб чиқаришни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини бажариш соҳасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар.

Кенгашда химия саноати министри Л. А. Костандов доклад қилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари Я. П. Рябов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Э. Димшиц, М. В. Мартинов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари В. В. Листов, К. С. Симонов, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

БУЗРУКХЎЖА УСМОНХЎЖАЕВ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика сув хўжалигини ривожлантиришда Бузрукхўжа Усмонхўжаевнинг катта хизматларини ҳисобга олиб, жамоатчиликнинг истакларига биноан, унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Катта Андижон каналига, Фарғона область Охунбобоев районидаги 41-қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юртига, Фарғона область, Риштон районидаги Урот қишлоқ Советига Бузрукхўжа Усмонхўжаевнинг номини беришга қарор қилдилар.

Фарғона шаҳар ижроия комитетига шаҳар кўчаларидан бирига Б. Усмонхўжаев номини бериш топширилди.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига Бузрукхўжа Усмонхўжаевнинг қабрига бюст ўрнатиш топширилди.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ТАКЛИФЛАРИМИЗ

Бизнинг мамлакатимизда халқнинг ўзи давлатни бошқаради ва қонунлар яратади. Янги Конституция муҳокамасида умумхалқ иштироки бунинг гувоҳидир.

Биз янги Конституция лойиҳасига айрим таклифлар қилмоқчимиз.

Конституциянинг 45-моддасини қуйидагилар билан тўлдириш керак:

«Умумий мажбурий ўрта таълим Қонунини қўпол равишда бузувчилар жамият олдида жавоб берадилар».

Бу қўшимча шунинг учун зарурки, оз бўлса-да умумий мажбурий ўрта таълим Қонунини бузувчи ота-оналар топилади. Улар ўз фарзандларининг тақдири устида ўйламайдилар.

Конституция лойиҳасининг 49-моддасида «Танқид учун таъқиб қилиш тақиқланади» деб ёзилган. Бу моддага **«Туҳматчилар қонун олдида жавоб берадилар»** деб ёзиб қўйишни таклиф қиламан. Бу айрим туҳмат ва бўҳтончи демагогларга қонуний жавоб бўлар эди.

53-модда қуйидагича таърифланган: «Оила давлат ҳимоясидадир. Оила аёл билан эркакнинг ихтиёрий келишувига биноан тузилади. Оилавий муносабатларда эр-хотинлар тўла тенг ҳуқуқлидирлар.

Болалар муассасаларининг кенг шохобчаларини барпо қилишни ривожлантириш, маиший хизмат кўрсатишни ва умумий овқатланишни ташкил этиш ва такомиллаштириш кўп болали оналарга нафақалар ва имтиёзлар бериш, бола туғилганида нафақа тўлаш йўли билан давлат оилага ёрдам беради».

Бу моддага қуйидаги қўшимчаларни киритишни лозим деб топамиз:

«Колхоз маблағлари ва саноат корхоналарининг даромадлари ҳисобига болалар муассасаларининг кенг шохобчаларини барпо қилиш ва ривожлантириш хўжалик раҳбарларининг ёш авлод тарбияси учун ғамхўрлик қилиш намунасидир».

54-моддада шундай ёзилган: «СССР гражданларининг шахсий дахлсизлиги гарантияланади. Суднинг қарорисиз ёки прокурорнинг рухсатисиз ҳеч ким қамоққа олиниши мумкин эмас».

Бу моддага ҳам қуйидаги қўшимчани киритишни лозим деб топамиз.

«Терговорганларининг ходимлари гражданларни ноҳақ жавобгарликка тортган тақдирда қонун олдида жавоб берадилар».

Бу қўшимчанинг киритилиши гражданларнинг тақдирини тўғри ҳал қилишда милиция, прокуратура ва суд органларининг масъулиятини оширган бўлар эди.

171-моддада «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг пойтахти Москва шаҳридир» деб ёзилган. Бу модда **«пойтахти қаҳрамон шаҳар — Москва»** деб тўлдирилса мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки биз пойтахтимиз жонажон Москва билан, унинг Улуғ Ватан уруши даврида кўрсатган қаҳрамонлиги билан фахрланамиз.

Умуман СССР Конституциясининг лойиҳаси совет жамиятининг кўп қиррали турмушини ифода этади. У бахт-саодат қомусидир.

Исроил АМИНОВ,
Қўқондаги 24-ўрта мактаб директорининг таълим-тарбия ишлари бўйича ўринбосари, халқ маорифи аълочиси.

ХАЛҚ ТАШАББУСИ ЖЎШ УРМОҚДА

Меҳнаткашларимиз СССР янги Конституцияси лойиҳасини қизғин кутиб олдилар ва уни тўла маъқулламоқдалар. Шуниси қувончлики, СССР янги Конституцияси лойиҳасининг умумхалқ муҳокамасига қўйилиши, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партиямиз Марказий Комитети май Пленумида қилган доклади меҳнаткашларнинг ижодий активлигини, меҳнат кўтаринкилигини жўш урдириб юборди.

«Бу муҳокама халқ орасида янги-янги ижодий кучларни қулф урдириши, социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдириши, ҳар бир кишининг топширилган иш учун масъулиятини ошириши лозим», — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети май Пленумида. Ҳақиқатан ҳам, районимиз меҳнаткашлари Асосий Қонун лойиҳаси билан танишар эканлар, партиямизнинг, давлатимизнинг ғамхўрлигига жавобан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Совет давлатининг шонли 60 йиллигини меҳнатда янги, янада салмоқлироқ ғалабалар билан нишонлашга интилмоқдалар.

Лойиҳада совет кишиларининг Коммунистик партия раҳбарлигида эришган ғалабалари тўла акс эттирилган. Совет кишилари Ленин партиясига муҳаббат ва садоқатини партия белгилаб берган режаларни изчиллик билан амалга ошириш орқали кўрсатмоқдалар. Шунинг учун ҳам ўнинчи беш йиллик вазифаларини адо этишда катта муваффақиятлар қўлга киритилмоқда.

Районимиз колхоз ва совхозлари 1976 йилда халқ хўжалиги плани бўйича 61700 тонна сабзавот ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришлари керак эди. Меҳнаткашларнинг меҳнат ғайрати, ижодий ташаббуси туфайли эл дастурхонига 85 минг тонна сабзавот етказиб берилди.

Колхозчилар ва совхоз ишчилари халқимизнинг асосий бойлиги бўлган суғориладиган ерлардан самарали фойдаланишга ҳаракат қилиб, ҳосилдорликни кескин оширишга муваффақ бўлдилар. Шуни айтиш кераки, ҳар гектар ердан пландаги 205 центнер ўрнига 230 центнердан сабзавот маҳсулоти олинди. Картошка ҳосилдорлиги эса 89 центнер ўрнига 120 центнерга етказилди. Шу билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида жумладан, чорвачиликда ҳам қувончли ютуқларга эришилди. Сут ва гўшт етиштириш юзасидан олинган мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди.

Меҳнат аҳли далада, фермада ўзи қилган ишнинг самараларини яққол сезиб турибди. Меҳнаткашларнинг турмуш даражаси юксалаётганлиги, уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилаётганлиги, мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, кутубхоналар, кинотеатрлар, касалхоналар хуллас, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳалари тез ривожланаётганлиги ҳар бир меҳнаткашни қувонтирмоқда. Бу ўзгаришларнинг ҳаммаси партия ғамхўрлиги натижаси ва меҳнатимиз самарасидир.

Шу кунларда ҳамма жойда СССР янги Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш қизғин давом этмоқда. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар лойиҳанинг моҳиятини, мазмунини, унинг ғоялари ва йўналишларини меҳнаткашларга моддама-модда тушунтирмоқдалар. Шу билан бирга район ва ундаги ҳар бир хўжалик ҳаётида сўнгги 40 йил ичида юз берган ўзгаришларни мисоллар билан сўзлаб бермоқдалар. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги ва Асосий Қонун лойиҳасига бағишлаб, лекциялар, докладлар уюштирилмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, барча оммавий-сиёсий тадбирларни амалга оширишда коммунистлар, маҳаллий Советларнинг депутатлари актив иштирок этмоқдалар.

Бу йил районимиз меҳнаткашлари давлатга 100 минг тонна сабзавот, бошқа кўплаб деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш учун астойдил меҳнат қилаётирлар. Биз бу мажбуриятнинг шараф билан бажарилишига шубҳа қилмаймиз, чунки ҳамма жойда ерларнинг унумдорлигини ошириш, ҳосилдорликни кўтариш чоралари кўрилмоқда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган район сабзавотчилари ва чорвадорлари бу шонли санани ёруғ юз билан кутиб олишларига шубҳа йўқ.

СССР Конституцияси лойиҳасида қонунчиликни мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият берилган. КПСС Марказий Комитети ташаббуси билан кейинги йилларда Совет қонунчилигини такомиллаштириш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш юзасидан жуда катта ишлар қилинди. Ер, сув, ўрмон хўжалиги тўғрисидаги қонун асослари бунга мисол бўла олади.

Кези келганда Асосий Қонун лойиҳаси тўғрисида мен ҳам бир таклиф киритмоқчиман. Лойиҳанинг 8-бобидаги 72-модданинг тўртинчи пунктида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ўз олий давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари орқали амалга ошириладиган ҳуқуқлардан бири — СССР территориясида қонунларнинг бир-бирига мувофиқ бўлишини таъминлаш ҳақида гап борарди. Шу модданинг 11-пунктида ҳам СССР Конституциясига риоя қилиниши устидан контрол қилиб туриш ва иттифоқдош республикалар конституцияларининг СССР Конституциясига мувофиқ бўлишини таъминлаш тўғрисида гап боради. Ана шу пунктларда кўрсатилган ишларнинг бир хиллигини ҳисобга олиб, уларни бирлаштириш мақсадга мувофиқдир.

Р. ҚАМБАРОВ,
Калинин район партия комитетининг биринчи секретари.

ЛЕКЦИЯЛАР, СУҲБАТЛАР

Чирчиқдаги корхона ва ташкилотларнинг ўнлаб пропагандистлари ўзларининг шахсий планларига тузатишлар киритдилар: партия ташкилотлари уларни СССР Конституциясининг лойиҳаси ўрганиладиган халқ сиёсий мактабларига раҳбар қилиб юборди. Бу ерда юздан ортиқ ана шундай мактаб ташкил қилинди.

Химиклар, металлурглар, машинасозларнинг маданият саройлари, «Строитель» клуби, кўпгина ўқув юртлари сиёсий мактабларда машғулотлар ўтказиш учун ўзларининг кенг хоналарини бердилар.

Машғулотлар программасида совет жамияти ҳаёти Асосий Қонунининг лойиҳаси тўғрисида, Улуғ Октябрнинг улкан зафарлари ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказиш, савол-жавоб кечаларини ташкил қилиш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

ИПАТОВОЛИКЛАР ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети КПСС Марказий Комитетининг «1977 йилги ҳосилни йиғиштириб олишда Ставрополь ўлкаси Ипатово район партия ташкилотининг иш тажрибаси тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилди ва уни раҳбарлик ҳамда ижро этиш учун қабул этди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган қарорда таъкидланадики, Ипатово район партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети маъқуллаган ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев юксак баҳо берган тажрибаси Ўзбекистон шароитида ҳам, айниқса пахта, маккажўхори, шоли ва озуқа экинларини етиштириб олишда катта аҳамиятга эгадир. Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари бу қарорни қўллаб-қувватламоқдалар, меҳнатда янги зафарларни қўлга киритиш учун бор куч ва имкониятларини сафарбар этмоқдалар.

ҲАМ ДОН, ҲАМ ОЗУҚА

Яккабоғ районидаги Будённий номли отчилик заводи ишчилари зафар қучдилар. 8270 гектар лалмикор майдондан давлат омборларига 2530 тоннадан зиёдроқ дон топширилди. Белгиланган йиллик план 9 иш кунида ошириб бажарилди.

Бўлимлараро социалистик мусобақада Болта Сатторов бошқарувчи бўлган бўлим ғаллакорлари байроқдор бўлишди. Улар 3460 гектар ернинг ҳар гектаридан 9-10 центнердан хирмон кўтаришди. Шунингдек, 2-бўлимда ҳам бу соҳада яхши ютуқларга эришилди. Раҳмон Салимов, Тошпўлат Йўлдошев сингари комбайнчиларнинг ҳар бири 340-350 гектар ғалла ҳосилини ўриб-йиғиб ўримда байроқдорлик қилдилар. Бўлимда 505 тонна сифатли уруғлик ҳам жамғарилди.

Завод ғаллакорлари ва чорвадорлари мўл-кўл озуқа жамғаришни ҳам яхши ташкил этдилар. Кўплаб миқдорда сомон жамғарилди. Келдиёр Тоғаев, Абдулла Бурхонов, Суюн Норсаидов каби шофёрларнинг ҳар бири кунига чорва учун 10-15 тоннадан сомон ташидилар.

Хўжалик далаларида экиндан бўшаган майдонлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Шу кунгача 2 минг гектарга яқин ер сифатли ҳайдалди. Суғориладиган ерларга маккажўхори экиляпти.

Ш. МАҲМУДОВ.

«ХЕРСОНЕЦ»ЛАР МАВСУМГА ШАЙ

Чинозликлар бу йил 1540 гектар ерга дон учун маккажўхори экишган эди. Яхши парвариш қилинган ўсимликларнинг ҳар тупида иккитадан бўлиқ сўта ҳосил қилинди. Ҳамма колхоз ва совхозларда маккажўхоризорларни назорат қилиб турадиган постлар ташкил этилган. Район маккажўхорикорлари бу йил мавжуд майдонларнинг ҳар гектаридан камида 100 центнердан хирмон кўтаришга ҳаракат қилишяпти.

Чиноз районы маккажўхорикорлари ўсимликларни парвариш қилиш билан бир қаторда, ўрим-йиғимга ҳам пухта ҳозирлик кўришмоқда. Маккажўхори ўрадиган 29 та «Херсонец» комбайни, юзга яқин прицеп ремонтдан чиқариб қўйилди. Ҳар бир комбайнга иккитадан механик-ҳайдовчи, иккитадан ёрдамчи ишчи ажратилди. Улар комбайнларни икки сменада унумли ишлатадилар. Ўрим-йиғим пайтида 20 га яқин кўчма установка даланинг ўзида механизаторларга техника ёрдами кўрсатади. Район матлубот жамиятининг ўндан ортиқ кўчма дўконлари ўрим-йиғим қатнашчиларига керакли буюмларни етказиб бериб туради.

Чиноз районида маккажўхори ҳосили ўрим-йиғимини августнинг биринчи ўн кунлигида бошлаб юбориш мўлжалланяпти.

Т. ЮСУПОВ.
Тошкент области.

Суратда: Тошкентдаги «Учқун» ишлаб чиқариш бирлашмасининг смена мастери Музипа Каримова ва илғор ишчи Муҳаррам Муслимова шойи рўмоллик газламаларга босилган гулнинг сифатини кўздан кечиришмоқда. Корхонада ишлаб чиқарилган бундай рўмолларга талаб ортиб бормоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ УЧУН

ҲЎРАНДАЛАРНИ ҲУШНУД ЭТИБ

Трестимизга қарашли ошхоналарнинг 32 таси ишчи ошхоналаридир. Бу ошхоналарнинг деярли ҳаммаси замонавий ускуналар билан жиҳозланган. Уларда ўз касбини севган тажрибали пазандалар меҳнат қилишади.

Халқимиз пазандаликни ҳам санъат дейди. Чунки сифатли тайёрланган таом кишига ҳузур ва роҳат бағишлайди, унинг кайфиятини яхшилайди, унумли меҳнат қилишига ёрдам беради. Шунинг учун ошпазларимиз таомларни мазали, сифатли ва хилма-хил қилишга интилмоқдалар.

Пахта заводидаги ошхона ишидан корхона ишчилари мамнун. Ошхонада кундузги ва кечки сменаларда ҳар куни 8-9 хил таом тайёрланади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Савдо-сотиқни янада ривожлантириш тўғрисида» қабул қилган қарорида умумий овқатланиш корхоналари ишини ҳам янада яхшилаш кўзда тутилган. Бу илҳомбахш ҳужжат коллективимизни янада яхшироқ меҳнат қилишга, иш сифати ва савдо маданиятини оширишга даъват этмоқда. Шу мақсадда ҳўрандаларга хизмат кўрсатишда энг илғор усуллардан самарали фойдаланишга ҳаракат қиламиз. Ишчи ошхоналари ҳузурида новвойхона ва кондитер маҳсулотлари тайёрлайдиган цехлар ташкил қиламиз. Ҳўрандаларга қулай хизмат шаклларидан фойдаланамиз.

Трестимиз коллективи юбилей йили учун белгиланган тадбирларни намунали адо этяпти. Савдо-сотиқ ишлари плани ҳамма кўрсаткичлар бўйича ошириб бажариляпти. Йил бошидан бери область ижроия комитети ва касаба союзлари область Советининг кўчма Қизил байроғи бизнинг қўлимизда.

Ҳеч шубҳа йўқки, трестимиз коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига янада баракали меҳнат қилиб, яқинлашиб келаётган савдо ходимлари кунини муносиб кутиб оладилар.

Ў. МАШАРИПОВ,
Янгийўл шаҳар умумий овқатланиш трестининг бошлиғи.

ШАРАФЛИ БУРЧ

Халқ фаровонлигини ошириш — партия ва ҳукуматимизнинг олий мақсади. Қандай тадбир амалга оширилмасин, — буларнинг ҳаммаси совет халқи фаровонлиги учун, инсон бахт-саодати учун қаратилган. Куни кеча савдо-сотиқни янада ривожлантириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қабул қилган қарори фикримизнинг ёрқин далилидир. Биз — савдо ходимлари партия ва ҳукуматимизнинг ана шу ғамхўрлигига жавобан харидорларга хизмат маданиятини янада яхшилаш, уларга қулайликлар яратиш, харидорларнинг мол харид этишга кетадиган вақтини тежаш учун қўлимиздан келган барча чораларни кўрамиз.

Меҳнаткашлар ҳожатини чиқариб, уларга хуш кайфият бағишлаш катта бахт. Чунки улар коммунизм бунёдкорлари, улуғвор режаларни амалга ошираётган ватанпарварлардир. Уларга бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ хизмат кўрсатиш биз савдо ходимларининг шарафли бурчидир.

С. БОЙБЕКОВА,
Тошкентдаги «Болалар дунёси» магазинининг ходими.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ҲАЁТ УНДАЙДИ

ЯНГИ РАЙКОМ СЕКРЕТАРИНИНГ келиши район ҳаётида катта воқеа. Район активи, коммунистлар, аввало унинг қадамига назар ташлашади, гапига қулоқ солишади: мағизи қанақайикин?

Абдулла Ҳасановга Учқўрғонга борасиз дейишганда, дафъатан, унинг кўнглини ғалати бир туйғу қамради: партиявий ишда ундан беш-олти кўйлакни ортиқ йиртган секретарлар кўп-ку, хўш, нимага энди у бориши керак? Бу ишда у энди пастибаландни пайқай бошлаганда, янги районда қийналиб қолмасмикан? Ё уни синаб кўришмоқчими?

Сайловдан кейинги кунлар эди. У кабинетда у ёқдан бу ёққа юрар, чаккасини ишқалаб ўйларди:

— Бўйинга олиб келган экансан бу ёғига тайсаллаб бўлмайди: хўш оғайни, энди бошни қотир, ҳа бошга куч келадиган район тушди чекингта. — У ўрганиш давомида, хусусан, кечалари мижжа қоқмасди. — Ўзидан олдинги секретарлар очишга улгурмаган қўриқ қолдимикан бу районда?

У бош қотириб район хўжаликларида одамлар билан гаплашиб юрганида, баъзан ўз шаънига айтилган учириқларни эшитарди:

«Янги, фаҳмимча, каромат кўрсатади чоғи?», «Ҳа, мувозанатни бузамиз, дебди» «Олдингилар бу борада қаноатли эдилар. Энди ишлар югур-югур бўлар экан-да, а?», «Худди шундай. Сустлик барҳам топса керак».

У кулимсиради: ҳам тан олиш, ҳам безовталик. Демак, мувозанат бузилибди. Яхши!

У стол устидаги маълумот ва рақамларни ўқиб, таққослаб хийла ўтирди:

«Пахта планини орттириб бажарган хўжаликларнинг ҳам банкда пули жуда кам ёки йўқ. Районда ҳосилдорлик салкам 29 центнер. Аммо пахтакорнинг ўртача ойлик меҳнат ҳақи 88 сўмга зўрға етади.

Нимага? Нима учун?

Олдинги йили районга Наманганда ўн минг киши келиб пахта терибди, — роса икки ярим ой. Район ўқувчилари, аҳолиси бўлса, то қор ёққунча пахтазордан чиқмабди. Хуллас, қўлда теришга куч берилган, машиналар номига ишлаган ё қантариқда турган. Теримга керагидан анча ортиқ харажат бўлган. Устига-устак, теримчилар шошилиб ёки тарози боссин деб энди илжайган кўсак пахтасини кўпроқ қўшган.

Вақт ўтиб, пахта ёғинда қолган, нес-нобуд бўлган. Пахта пунктлари ҳам чиқитга кўп ишлаган...»

У район кенгашини чақиртирди ва кўнгилдагини дангал айтди:

— Демак, ўртоқлар, мувозанатни худди мана шу жойдан, терим ишидан бузсак дейман. Хўш, сизлар нима дейсизлар? — у ўтирганларга бир-бир тикилди. Одамлар жим, бир-бирларига жилмайиб қарашди.

«Қизиқ, нима учун теримга ҳозир бош қотиряпти? Ҳали қиш, экиш тараддуди дуруст бошланганн йўқ-ку? Ё ўз ишини шундан бошламоқчими?» — деб ўйлашарди баъзилар. «Шахти жуда баланд-ку! Наҳот, шунча пахтани машинада теришга ишонса бу киши? — деб куйинарди ичида мувозанат бузилади деб хавфсираган кишилар.

— Иш ўз маромида тураверса нима қилади, шунча вақт ўз изида бўлганида район ёмон бўлгани йўқ-ку, ахир? Ҳозир бузиш шарт бўлиб қолдими? дейдиган одамлар ҳам бор. У маром эскирди, бузиш шарт дейдиганлар ҳам бор. Хўш, нима дейсизлар, қайси бири маъқул?

— Ўрнидан қўзғалгани, жилгани маъқул. Бир ўринда узоқ турган нарса бепандлашади, ишга ярамай қолади.

Ҳасанов нотиққа разм солиб қаради. Охунбобоев номли колхознинг янги сайланган раиси.

— Мана бу гап! Мағизи кўриниб турибди! — деб хитоб қилди у. — Мен дангал, ҳалол гапни яхши кўраман: ҳамма ўрганиб қолган мувозанатни бузишдан мақсад суръатни тезлатиш. Масалан, теримни октябрь ойида тугатиш, ҳосилни нес-нобуд қилмаслик. Баъзи ўртоқлар «югур-югур»дан қўрқишяпти. Тўғри, уларга анча қийин бўлади. Хўш, нима қипти? Қийналиб-қийналиб ўрганиб, кўникиб кетишади...

Шундай қилиб, мувозанат бузилди: бировлар тарафдор, бировлар рози, яна бировлар ҳали ҳайрон. 1972 йилда Учқўрғон районида етиштириладиган пахтанинг тўртдан уч бўлагини машиналар билан териб олишга аҳд қилинди. Ҳасановнинг назарида, кўклам ишлари дуруст юришди.

Бу орада ҳарб-зарб билан бир миллион тупга яқин сара тут кўчатлари ўтқаздирди, сал бўлса-да имкони бор жойларда карталар йириклаштирилди, ерни текислаб чигит экилди...

ТЕРИМ бошланиб кетганда гоҳ у колхозда, гоҳ бошқа бир хўжаликда кишини ранжитадиган, афсуслантирадиган ҳоллар ҳам юз берди. Гап шундаки, район партия комитети, рухсатсиз теримга тушилмасин деб топшириқ берган, бунга қандай амал қилиниши текшириб юрилибди. Аммо областнинг бошқа районлари теримни аллақачон бошлаб юборишган, олдингилар планни 25—30 процентга етказишган. Учқўрғон бўлса, хирмонга ҳали пахта қўшгани йўқ: баъзи «жонкуяр» раис ва бригадирлар райком секретарининг кўрсатган «каромати»дан хафа. Типирчилаб қолишган.

Райком секретари ғўза барглари яхши тўкилган пайкалларга машина туширишга жой кўриб юрган эди. Ҳасанов хурсанд: пахта бўлиқ, чамандай очилибди. Ҳамма ёқ оппоқ.

— Сизнинг кароматингиз, азиз деҳқонлар. Мана энди Учқўрғон пахта теради!». Аммо унинг бу хурсандчилиги бирдан йўқолди. Машина учун ажратилган ўн гектарли яхлит пайкалда очилган пахта қолмаганди. Ахир, куни кеча бу пайкал пахтаси ҳам чамандай очилиб ётган. Ҳасанов «Партсъезд» колхози раисининг елкасига қоқиб: «Теримни шу ердан бошлайсиз, машиналарни қатор соласиз» деб тайинлаган эди. Мана бошлаб тердирибди! Секретарь совуқ егандай титраб кетди. Тутлар тагида ғуж-ғуж одам. Мактаб болалари ҳам шу ерда. Ҳасанов баттар хуноб бўлди: кўнгилда чўкиб ётган қаршилик энди сиртга тепаётибдими?

Иржайиб раис келди. Абдуллажон машина эшигини очиб, ерга қараганча тураверди. Раис секретарнинг авзоидан фаҳмлади: у дарғазаб.

— Мен бехабар қолибман, бригадир одамларни тушириб, ўзи қаёққадир зим бўлибди. Одамлар ҳам қизиқиб териб қўйишибди...

— Яна нима қилишибди? — деди секретарь бармоқларини билан пешонасини эзғилаб. — Хўш, қулоғим сизда?— деди ва айни вақтда ўйларди: «Ҳа, қилар ишни ўзингиз қилиб, бригадирга тош отяпсизми? Таъзирингизни бериб қўйиш керак, минбаъд бундай номаъқулчиликни қилмайсиз.

— Алдаманг мени, яхши бўлмайди. Ўқувчиларни ҳозироқ мактабга қайтаринг, рухсатсиз далага чиқарманг. Хафа бўласиз. Колхозчиларни ўз бригадаларига қайтаринг. Фақат машиналар айланадиган жойларни, пайкаллар четидаги пахталарни терişсин.

— Тавба, — деди раис, — доим мустақил бўл дейсиз, — мустақил иш қилганда шаштни қайтарасиз. Бунақада...

— Мустақилликнинг уйи куйсин, шунақа бўлса, — деди секретарь. Ҳатто ўшқириб юборди шекилли. Ишқилиб одамлар эшитмаган бўлсин. Дудуқланиб ҳам қолди: жаҳли чиқса, дудуқланиб қолишини Учқўрғонда ҳануз биров билмас эди. Яхши бўлмади. Нима қилмоқ керак.

У раисга бошқа ҳеч нима демади, машина эшигини ёпди-да шофёрга ўгирилди:

— Чу де, ука!

Секретарь иягини кўксига тиқиб, ҳеч қаёққа қарамай борарди, аммо қарамасликнинг иложи йўқ: ахир, у район пахтаси учун жавобгар! У ботиниб-ботинмай шофёрнинг елкаси оша қаради, шофёрнинг оғзи қулоғида, ҳатто хиргойи қила бошлади, секретарь азмойиш олиш учунми, сўради: «Вақтлари жуда чоғ кўринади?». У бу ёққа қаранг, дегандай ўнг қўлга ишора қилади: Ҳасанов қараса, пахтазор оппоқ, машиналар қатор тераётибди, унинг кўнгли ёришди:

— «Москва»ликларнинг иши беш-ку, — деди Ҳасанов, — Тўхтат, ука, йигитлар билан ҳорма-бор бўл қилиб қўяйлик. У машинадан тушиб, пахтазор оралаб кетди. Пахта шу қадар бўлибдики! Шу қадар очилибдики!

Ҳасанов бошда қийинчилик тортса ҳам машина теримининг асли қувончларини Задарё районида кўрди, деҳқонларга гўё қанот битган эди. Ҳа, олдин «Гигант» колхозида агроном, кейин «Гулбоғ» совхозининг агрономи, сўнгра директори бўлиб ишлаган йилларида одамлар машина терими бошланишини қандайдир ҳаяжон-шавқ билан кутишарди.

Кейин уни Задарё район партия комитетига секретарь қилиб сайлашди. Бу Ҳасанов ҳаётида энг катта воқеа, яъни унинг партиявий ишдаги дастлабки қадами эди.

Унинг мақсади совхоздаги кўтаринки руҳни бутун район хўжаликларига кўчириш эди. Бора-бора районидаги ҳамма колхозчилар, совхоз ишчилари ўша баланд руҳ билан яшайдиган бўлишди. Пахта терими хурсандчиликка, меҳнат тўйига айланиб кетарди... Бу ерда, Учқўрғонда бўлса, машина тушадиган пайкалларга ўғринча сув қўйиб юришибди. Наҳот тушунишмаса! Тушунишса, пахтаси териладиган майдонга сув қўядими? Доим пахтани қўлда теришган, машиналар эса уватларда савлат тўкиб турган. Йўқ, тушунтирамиз, курашамиз, коммунистларни, ёшларни шу ишга сафарбар қиламиз. Қийналиб, терлаб-пишиб, ҳолдан кетиб бўлса-да, сафда юришга ўрганасиз. Жонини ширинлик қилганлар эса, на чора, қатордан чиқиб қолаверади.

МУВОЗАНАТ бузилгач, район партия ташкилотининг иш услубидаги «қаноат» тугади, «машинада терилган пахтанинг сифати бузилади» деган қолоқ фикр тез орада тўзғиб кетди: пахтазорда район бўйлаб машиналар ҳукмрон бўлиб олди. Октябрь ўрталарига бориб Учқўрғон областда терим илғорларининг олдига тушиб олди. Мавсум якунида умумий пахтанинг саксон процентдан ортиқроғи машинада терилди. Юз процент биринчи сортга ўтди. Тажрибадан маълум: қўлда терилган пахтанинг биринчи сорти етмиш процентдан ошмайди. Учқўрғонликлар ўша йили планга 20 минг тонна пахта қўшишди, районда пахта ҳосилдорлиги 31 центнерга етди.

Беш йилки, Учқўрғон пахта планини бажаришда, теримда судралиб қолгани йўқ: областнинг пешқадам районы. Ҳосил барвақт йиғиб-териб олинган, шудгор вақтида кўтариб қўйилади. Одамлар ёғин-сочинда пахта териб, кўсак узиб юрмайди. Машина терими яхши йўлга қўйилганлиги туфайли ўтган оғир йилда ҳам областнинг пахта карвонини учқўрғонликлар етаклади.

— Машина теримининг яна бир катта хосияти шу бўлдики, — дейди Ҳасанов, — колхозчилар, совхоз ишчилари терим мавсумида кам меҳнат қилсалар, ҳусусан, аёллар уй-рўзғор ишига қараш учун кўпроқ имконият топган бўлсалар-да, уларнинг ўртача ойлик иш ҳақлари камаймади, аксинча кўпайди, — 135 сўмга етди. Бир қисм ер алмашлаб экишга ажратилгач, пахта майдони камайган бўлса-да, районда етиштирилаётган умумий пахта кўпайди. Шундай қилиб, беш йил ичида районнинг умумий даромади 264 миллион сўмдан 406 миллион сўмга етди.

Машина яхлит, текис пахтазорда яхши юради, уста механик-ҳайдовчи измида ҳам бехато, ҳам кўп теради. Район партия комитети ишни ана шу йўлга бурди. Карталар йилма-йил йириклаштирилди. Аммо Учқўрғонда майда қишлоқлар-хуторлар кўп эди. Бир-биридан йироқ, ер ўрталарида: лойгарчиликда улар борди-келди қилишда қийналишади. Ана шундай кўримсиз майда 75 қишлоқ аҳолисига планли қишлоқлардан уй-жой бериб кўчириб чиқарилди. Энди улар катта қишлоқда, ёруғ, янги уйларда, ёру биродарлари билан ҳамжиҳат маданий турмуш кечирмоқдалар. Бу ҳам терим машинасининг шарофати, дейди Ҳасанов.

Машина теримининг энг яхши фазилатларидан яна бири шу бўлдики, учқўрғонликлар болаларни ўқишдан қолдириб, ойлаб пахтага чиқариш юкидан халос бўлдилар: бошқа районларда мактаб ўқувчилари далада пахта тераётганида учқўрғонлик болалар ўқишни давом эттирадилар.

— Бирданига эришганимиз йўқ бунга, — дейди райком секретари, — аста-секин муваффақ бўлдик. Масалан, олдинги йили область бўйича болалар 75 кун пахта терган бўлса, бизда 26 кун теришди. Ўтган йили эса терим мавсумида мактабларда ўқиш-ўқитиш тўхтатилмади. Ҳосилнинг 90-95 процентини машиналарда терилгандан кейин болаларни ўқишдан ажратишга ҳожат қолмайди.

Интилсанг баланд чўққини кўзла, дейди райком секретари. Учқўрғонликларнинг бу йилги, Октябрь революциясининг 60 йиллиги шарафига кўзлаган марраси ҳар гектар ердан ундирилган ҳосилни 37,3 центнерданга етказиб, 65 минг тонналик хирмон уйиш. Аҳд шу!

Йўлдош ШАМШАРОВ.

ИЛҒОР МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

РЕКОРД ҲОСИЛ УЧУН

Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли районидаги Ленин номли колхознинг Ширин Юсупова бошчилик қилаётган бригада далаларида бўлган кишининг кўзи қувнайди. Бир-бирига туташ пайкалларда маккажўхори барқ уриб ўсяпти. Маккажўхорининг ҳар бир тупида икки-учтадан сўта. Сўталар сердон. Зиммага олинган мажбуриятга яраша ҳосил тўпланаётир.

Ширин Юсупова кўп йиллардан бери маккажўхорикорлик бригадасига раҳбарлик қилиб келади. У бошлиқ бригада маккажўхорикорлари йилдан-йилга катта муваффақиятларни қўлга киритаётирлар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўзбекистонлик ёш маккажўхорикорларга йўллаган мактубидаги маслаҳатларига амал қилган бригада азаматлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида Қорақалпоғистонда рекорд ҳосил —ҳар гектаридан 110 центнердан «каҳрабо дон» етиштирдилар. Бу билан улар Қорақалпоғистонда маккажўхоридан юқори ҳосил олиш қийин, чунки ер шўр, сизот сув юза жойлашган, бунинг устига ўсимликнинг ўсиши, ривожланиши учун иссиқлик ҳарорати етишмайди деган гапларни чиппакка чиқардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республика маккажўхорикорларининг социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан меҳнат қилаётган бригада азаматлари бу йил ҳам ўтган йилги рекордни такрорлашга аҳд қилдилар. 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 120 центнердан «каҳрабо дон» кўтариш мажбуриятини олдилар. Қарорда бир қатор илғор бригадалар қаторида Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги Ленин номли колхознинг Ширин Юсупова бошлиқ бригадасида ҳам маккажўхорикорларнинг доимий ишлайдиган илғор тажриба мактаби очилсин дейилган.

— Ҳозир бир йиллик меҳнатимизнинг натижалари кўриниб қолди. Албатта, ваъдамизга вафо қиламиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети КПСС Марказий Комитетининг «1977 йилги ҳосилни йиғиштириб олишда Ставрополь ўлкаси Ипатово район партия ташкилотининг иш тажрибаси тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилди ва уни раҳбарлик ҳамда ижро этиш учун қабул этди. Биз бу қарорни бригадамиз аъзолари билан ўрганиб чиқдик. Шу кунларда экин парваришини давом эттириш билан бир қаторда ҳосилни йиғиб-териб олиш учун тайёргарлик ишларини қизитиб юбордик, — дейди бригада бошлиғи Ширин Юсупова.

Суратда: Ширин Юсупова сердон сўталарни кўздан кечираётир.

А. Лихварь фотоси. (ЎзТАГ).

Мураббийлик—ёш авлодга ғамхўрлик

МИННАТДОР ШОГИРДЛАР

Уни кимёгарлар ва энергетиклар шаҳри — Навоийда барча яхши танийди. Бунинг сабаби жуда оддий. Мана, биз шаҳарнинг гавжум кўчасидан ўтиб боряпмиз. Ким заводга, ким ГРЭСга ошиқади. Рўпарамиздан чиқиб қолган 12-13 ёшлар чамасидаги қизчадан сўраймиз:

— Синглим, исминг нима?

— Лена.

— Қурувчи Марочкинни танийсанми?

— Ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи, қаҳрамон Марочкин амакини айтаяпсизми? У кишини фахрий пионерликка қабул қилганмиз. Биласизми, отам у киши ҳақида нима дейдилар? «Шаҳримизда Марочкин амакининг қўли тегмаган иморат йўқ, шунинг учун ҳам шаҳримизда Марочкин амакини билмайдиган киши топилмайди». Мактабни битириб, мен ҳам қурувчи бўламан, Марочкин амаки менга устозлик қилишга сўз берган.

Биз И. Марочкин бошлиқ илғор бригада ишлаётган қурилиш объектида бўлдик. Улар «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг профилакторий-шифохонаси корпусини тиклашаётган экан. Бригаданинг қайси бир аъзоси билан суҳбатлашманг, Марочкинни «менинг устозим», «севикли мураббийим» деб ҳурмат билан тилга олади. Мана, ўша миннатдор шогирдлар — Мансур Қутлиахмедов, Анатолий Миляев, Валерий Малахов, Сеитвали Куртсаитов, Қосим Шоаҳмедов, Тоҳир Қиличев, Санoқул Мардонов ва бошқалар. Уларнинг ҳаммаси комплекс бригаданинг аъзолари. Улар ғишт терувчиликни, бетончи ва монтажчиликни, сувоқчи ва бўёқчиликни ҳам бемалол уддалайдиган йигитлар. Бир сўз билан айтганда, муносиб устознинг муносиб шогирдлари!

И. Марочкинни элга танитган, обрў-эътиборли қилган нарса нима? Аввало, касбга меҳр, баракали ва садоқатли меҳнат, камтарлик ва кишиларга ҳурмат эмасми!

— Устозимизнинг бирор марта ҳам бақириб-чақириб гапирганини эслай олмайман, — дейди Мансур Қутлиахмедов. — Бирор сабабдан асабийлашганда ҳам бизга сездирмасликка тиришади, воқеани эса ётиғи билан тушунтиради. Билмаганларимизни ўргатади-ю, аммо, ҳар қандай шароитда ҳам буни таъна қилмайди. Ҳа, у чинакам меҳрибон, жонкуяр мураббий, тадбиркор бошлиқ. Унинг бригадасида ишлаётганимиздан фахрланамиз.

Ўртоқ Марочкинни қўли-қўлига тегмай ғишт териб турган пайтда учратдик.

— Мақтанчоқликни ёқтирмайман, бригадамиз иши ҳақида бошқармамиз бухгалтериясидан сўрасангизлар, батафсилроқ сўзлаб беришади, — деб олдинига унамади, кейин «шахти»дан тушди.

—Ўтган йилнинг бошларида бошқармамизда биринчи бўлиб Злобин методи билан ишлашга ўтдик. Еттинчи микрорайонда уч уй-жой биносини қуриб, фойдаланишга топширдик. Уларнинг ҳар бирини белгиланган муддатдан 30-40 кун олдин ишга туширдик. Уч объектдан 8 минг сўм маблағ тежалди. Бундан 2515 сўм мукофот олдик, тағин аккорд-мукофот бўйича 3100 сўм ҳақ тўлашди. Бу, янги метод бўйича қўйган биринчи одимимиз бўлди. Бригадамиз аъзолари: «Бундан буён доимо хўжалик ҳисобидаги пудрат бўйича ишлаймиз», — дейишяпти. Навбатдаги объектларни ҳам Злобин усули билан қуришни давом эттирамиз.

Янги методда ишлаш бригада аъзоларини янада иноқлаштириб юборди, талабчанликни оширди. Қурувчиларимиз иш сифати, суръати учун, материалларни тежабтергаб сарфлаш учун ҳар қачонгидан кўпроқ қайғурадиган бўлиб қолишди. Бир беш йилликда икки беш йиллик план-топшириқларини уддалаш шиори остида ишлаяпмиз. Ҳозир 1977 йил охирги ойи ҳисобига иш бажаряпмиз. Яқинда бригадамизга «Навоий қурилиш бошқармасининг энг яхши бригадаси» деган ном берилди. Бу номни доимо сақлаб қолиш учун ҳаракат қиламиз. Биз СССР янги Конституцияси лойиҳасини қизғин маъқуллаб, Улуғ Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кучайтирмоқдамиз.

И. Марочкин сўзини тугатгунча пешонасида тер томчилади. Ишлаб терламаган йигитнинг сўзлаб терлаганини камдан-кам учратамиз. Бухорода И. Марочкин сингари камтарин ва камсуҳан, лекин ҳалол меҳнати билан одамлар қалбидан жой олган устоз ишчилар, мураббийлар оз эмас. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVII съездида таъкидлаб ўтганидек, мураббийлар меҳнат эстафетасини келажак авлодларга тақдим этишдек шарафли ва муқаддас байроқни ҳамиша баланд кўтариб бормоқдалар. Мамлакатимизнинг барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидаги каби Бухоро областининг шонли ишчилари ўртасида ҳам мураббийлик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда.

Ҳозирги кунда областнинг саноат корхоналарида, хўжаликларида меҳнат қилаётган 20 мингга яқин йигит-қизларга уч мингдан ортиқ меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари мураббийлик қилишаётир. Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни шонли ишчилар синфининг революцион анъаналарини давом эттирувчилар қилиб тарбиялашда партия, совет ва касаба союз ташкилотларига кўмаклашувчи 260 та мураббийлар кенгаши ишлаб турибди.

«Навоиазот» бирлашмаси қошида ташкил этилган мураббийлар кенгашининг тажрибаси диққатга сазовор. Корхона цехларидаги мураббийлар кенгашларига 300 дан зиёд юқори малакали ишчилар, устозлар уюшган. Ҳар бир мураббийга икки-уч кафардан ишчи, шогирдлар бириктириб қўйилган. Мураббийлар кенгаши ёшларга касб танлашга кўмаклашади, тажрибали ишчиларни бириктиб қўяди, мураббийлар ҳисоботини тинглайди, уларнинг илғор тажрибаларини умумлаштиради. Жонкуяр устозларга «Ёшларнинг энг яхши мураббийси» деган фахрли ном беради. Бу номни олиш учун мураббийлар ўртасида конкурслар ўтказилади. Шунинг натижасида комбинатда биргина ўтган икки йилда қарийб 200 та ихтисосли ишчи тайёрланди. Слесарлар бригадаси бошлиғи Аким Апостолиди ҳаммадан кўп шогирд тайёрлади. 61-автобаза пешқадам шофёри Евгений Губин бир вақтлар ишни шу корхонада шогирдликдан бошлаган эди. Эндиликда у устоз ҳайдовчи. Ҳозиргача қадар Е. Губин қарийб 30 ёш ҳайдовчи тайёрлаб берди. Шу кунларда у 1977 йилнинг ноябрь ойи ҳисобига иш бажармоқда.

Дарҳақиқат, ёшларга устоз бўлиш, мураббийлик қилиш, муносиб ўринбосар тайёрлаш ниҳоятда фахрли иш. Шогирдсиз устоз — мевасиз дарахт, деб бежиз айтмаган ота-боболаримиз.

А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Бухоро области.

Шоли—давлатга

СОҲИЛ ДУРДОНАСИ

Амударё қирғоғи бўйлаб ястаниб ётган бу ерлар «Қаҳрали тўқайи» деб аталарди. Қамиш ва туранғи ўсиб ётган майдонларни ўзлаштириш учун ўтган йили юриш бошладик. Қудратли техника билан қуролланган азаматлар қамишзор ўрнида шоли хазинаси яратиш мақсадида тўқайга келдилар.

Ўтган йилнинг баҳорида 600 гектарга яқин майдон ўзлаштирилди ва суғорилди, ирригация-мелиорация тармоқлари тахт қилинди. «Россия» совхози тузилиб, шоли етиштиришга ихтисослаштирилди. Очилган қўриқнинг саховати чакки бўлмади, биринчи марта деҳқончилик қилинган 554 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ортиқ шоли йиғиб олинди.

Бу йил яна 468 гектар ерни ўзлаштириб, шоли майдонини 1020 гектарга етказдик. Юбилей йили хирмонини 5100 тоннага етказишга аҳд қилганмиз. Бу — ўтган йилги ялпи ҳосилдан қарийб уч баравар кўп. Ҳар гектар майдондан камида 50 центнер ҳосил йиғиб олишни мўлжаллаб турибмиз.

Бундай қараганда, 50 центнерни юқори ҳосилдорлик даражаси деб бўлмайди, албатта. Ахир, областимиздаги «Гулистон», Ал-Хоразмий номли, «Боғот» ва «Янгиобод» совхозлари бу маррадан анча илгарилаб кетдилар. Ҳар гектаридан 60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ ҳосил олаётган шоликорлар оз дейсизми. Масалан «Гулистон» совхозида Ким Алексей бошлиқ бригада бултур 80 центнерли довонни эгаллади. «Коммунизм» колхозида Так Николай, Ал-Хоразмий номли совхозда Машариф Собиров бошлиқ бригадалар 70 центнерли маррадан ўзиб кетишди. Шоликорлар орасидан кубанликларнинг издошлари — юз центнерчилар етишиб чиқмоқда.

Биз, ана шундай пешқадамлардан намуна олишимиз, ҳосилдорликни йилдан-йилга кўтара боришимиз керак. 50 центнерли марра эса юксак парвоз йўлидаги дастлабки босқичдир. Янги очилган ерларда аввалги йилларда ҳосилдорлик даражаси бир оз камроқ бўлса ҳам, тупроқ тузилиши йил сайин яхшиланиб ва унумдорлиги ошиб бораверди. Чунки ҳақиқий деҳқон ернинг олими бўлиши, уни ўзгартира олиши ва хазинага айлантириши керак. Бу йил 50 центнер ҳосил берган ердан келаси йил 60 центнер ҳосил олиш бизнинг меҳнатимиз-у маҳоратимизга боғлиқ эканлигини тушунамиз.

Хўжалигимизда катта хирмонни кўзлаётган илғорларнинг ташаббуси кенг қанот ёзмоқда. Р. Матюсупов бошқараётган бўлим, Т. Раҳимов, Й. Кенжаев, И. Маткаримов ва С. Каримов бошлиқ бригадалар юбилей йилида ҳар бир гектар ердан 60 центнердан шоли ҳосили олишга аҳд қилиб, фидокорона меҳнат қилаётирлар.

Рўй-рост айтиш керакки, улкан хирмон бунёд қилиш жараёни осон кўчаётгани йўқ. Бугун кўзларни қувонтириб чайқалаётган олтин бошоқлар — ёз бўйи тўкилган пешана тери ва қийинчиликларни енгиш йўлидаги ғайрат, жонбозликнинг натижасидир. Мислсиз сув танқислиги экишнинг долзарб кунларида ва шундан кейинги даврда деҳқондан кўп куч-ғайрат, матонат ва тадбиркорликни талаб этди. Нина бўйи келган ўсимлик сувсизликдан «ҳансираганида» шоликор чеккан изтиробни тасаввур қилинг-а!

Одамлар иродаси табиат машаққатларидан устун келди. Сувни кўпайтириш, унинг ҳар мисқолидан тежаб-тергаб фойдаланиш тадбирлари амалга оширилди. Ола кўкарган ерларга дастлаб уруғ, кейинги пайтда шоли ниҳоллари кўчириб экилди, шу тариқа кўчатлар сони тўлдирилди. Бегона ўтни ўтоқ ва гербицидлар воситасида йўқотиб, экинни минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирдик. Мана энди бўлиқ, сердон бошоқлар кунда бир яшнаб, пишиб етилаётир.

Биз шу кунларда шоли кўчатларига ишлов, озиқ беришни бўшаштирмай давом эттирмоқдамиз. Сувчилар меҳнатини тўғри ташкил этишга ва суғориш агротехникаси қоидаларига риоя қилинишига алоҳида эътибор берилаётир. Шоликорларнинг маданий-маиший эҳтиёжлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш, социалистик мусобақа пешқадамларини моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ҳамма вақт диққат марказимизда.

Совхозимизнинг истиқболи порлоқ. Экин майдонини кенгайтириш ва шоли ҳосилини кўпайтириш резервлари катта. Биз экинлар парваришини ўрим-йиғимга тайёргарлик кўриш ва янги ерлар очишнинг комплекс тадбирлари билан боғлаб олиб бормоқдамиз. Шоли ўриш, ғарамлаш, ҳосилни тозалаш механизмлари, транспорт воситалари тахт қилинмоқда, йўл-кўприклар тузатилаётир. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти ўрим-йиғимга тараддуд кўриш ҳамда уни намунали ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқиб, белгиланган режалар амалда бажарилишини қаттиқ назорат қилиб бораётирлар. Биз шонли юбилейга соҳил дурдонасидан баракали армуғон тайёрлаб, шоли карвонимиз маррага барвақт етиб боришига эришамиз.

Р. ҚЎЧҚОРОВ,
Гурлан районидаги «Россия» шоличилик совхози директори.

олaмда нима гап

КПССнинг АТОҚЛИ АРБОБИ

БУДАПЕШТ, 18 июль (ТАСС). Венгрияда «Леонид Ильич Брежнев. Қисқача биографик очерк» китоби чоп этилди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг органи «Партэлет» журнали шу китоб ҳақидаги тақризида қуйидагиларни ёзади: Леонид Ильич Брежнев — КПССнинг, Совет давлатининг ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобидир. Унинг номи ўзи рўёбга чиқариш учун хизмат қилаётган буюк ғоялар билан, унинг ўзи иштирок қилаётган ва бунёд этаётган тарихий воқеалар билан чамбарчас боғланган. Бу қисқача очерк муайян даражада тарихий очеркдир. Бунинг боиси шуки, очерк ҳикоя қилган киши совет коммунистлари авлодига мансубдир. Совет коммунистлари социалистик қурилишнинг қаҳрамонона даврида чиниқдилар ва уларнинг дунёқараши Улуғ Ватан уруши йилларида ҳаёт-мамот курашини белгилаб берди.

Миллионларча совет кишилари каби Л. И. Брежнев ҳам уруш нима эканлигини тажрибадан билиб олган. У янги жаҳон уруши инсониятни нималарга дучор қилишини яхши билади. Шу боисдан у Совет давлати ленинча тинчлик сиёсатининг изчил амалга оширилишини чин кўнгилдан истайди.

Л. И. Брежнев КПССга бошчилик қилиб келаётган даврда биз Совет Иттифоқининг халқаро майдондаги обрў-эътибори ғоят ўсганлигининг, коммунизм қураётган совет жамияти қудратли тараққиётининг шоҳиди бўлдик. Умумхалқ муҳокамасига қўйилган СССР янги Конституцияси лойиҳаси буни акс эттиради. Бу муваффақиятлар КПССнинг тўғри сиёсати билан, унинг жамиятдаги раҳбарлик роли чуқурлашиб бораётганлиги билан чамбарчас боғланган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўзининг бутун ажойиб қобилиятини, бой ҳаётий тажрибасини, коммунистик қурилиш назарияси ва практикаси соҳасидаги чуқур билимини КПССнинг бош йўлини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишга сарф қилаётганлиги аёндир.

Китобда ленинча иш услубига хос хусусиятлар нимадан иборат эканлигини КПСС яхши билганлиги тўлиқ баён этилган. Чуқур реализм, масалаларга илмий ёндашиш, коллектив ва оператив раҳбарлик, омма билан мустаҳкам алоқа, ташаббускорлик, кенг кўламда фикр юрита билиш ана шундай хусусиятлардандир. Кўп йиллик иш давомида чиниққан ана шу хусусиятлар КПСС раҳбар органларининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ва СССР Олий Совети Президиуми Раисининг фаолиятини тавсифлаб беради.

Л. И Брежнев, деб таъкидлайди «Партэлет» журнали, венгер халқининг энг яқин, чин дўстидир. Унинг қисқача таржимаи ҳоли бутун жаҳонда юз миллионларча кишиларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлган инсонни, партия ходими ва Совет давлати арбобини тўлиқ тасвирлайди.

БУТУН ИНСОНИЯТ УЧУН МАШЪАЛ

XX асрнинг буюк воқеаси Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини кутиб олишга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисида ер юзининг ҳамма қисмидан хабарлар келиб турибди.

ВАРШАВА

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Польша—Совет дўстлиги жамияти Бош правлениесининг раиси Ян Шидляк «Нове дроги» журналида босилган «Социализмнинг ижодий кучи» сарлавҳали мақоласида қуйидагиларни ёзади: Улуғ Октябрь социалистик революцияси вақт ўтиши билан аҳамияти камаймай, балки аксинча, ўсиб борадиган ва унча кўп учрамайдиган тарихий воқеалардандир. «Аврора» залпи шундай садо бердики, бу садо йил сайин кучайиб жаранглаб бормоқда ва ер курасининг ҳамма қисмидаги халқ оммасини ўз ҳуқуқлари учун, инсонпарварлик ғоялари учун, прогресс, тараққиёт учун, тинчлик ва социал адолат учун курашга даъват қилмоқда.

Мақолада таъкидлаб ўтилганидек, Улуғ Октябрь революция ва социалистик қурилишнинг муштарак қонуниятларини шарт-шароитларга, замон ва жойига қараб доҳиёна қўллаш намунасидир. Октябрь тажрибаси ҳозирги кунда ўз мамлакатларида ана шу идеаллар учун ишчилар ҳаракатининг инсонпарвар мақсадлари учун курашаётган кишиларга ижодий илҳом манбаи бўлиб хизмат қилмоқда. Шу сабабли биз Улуғ Октябрь социалистик революциясига ва унинг зафарларига муносабатни тараққиёт ва демократия, озодлик ва адолат, тинчлик ва социализм ишига садоқатнинг мустаҳкам негизи деб ҳисоблаймиз.

УЛАН-БАТОР

«60» рақами Монголия саноат корхоналари ишчилари шиорларининг таркибий қисми бўлиб қолди. Кўпгина меҳнат коллективлари Октябрь юбилейини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақага қўшилдилар. Республика корхоналарида қардош Совет Иттифоқининг илғор тажрибаси, фани ва техникасининг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишга катта эътибор берилмоқда.

Налайха шахтаси, биокомбинати ва бошқа корхоналарнинг коллективлари Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш йўлидаги умумхалқ ҳаракатида олдинги сафда бормоқдалар. Бу корхоналарда ҳар бир ходим юбилей олдидан конкрет мажбуриятлар қабул қилди. Цехлар, бригадалар ва сменалар ўртасида ҳам мусобақа уюштирилди. Мусобақа натижалари ҳар куни, ҳар ўн кунда, ҳар ой ва кварталда якунлаштирилмоқда.

ГАВАНА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги байрамига тайёргарлик Кубада ҳам авж олиб кетди. Озодлик оролининг меҳнаткашлари яқинлашиб қолган шонли воқеа шарафига зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар, план топшириқлари ҳамма жойда тўла ва ошириб бажарилмоқда, саноат ва граждан объектлари муддатидан илгари ишга туширилмоқда.

Куба меҳнаткашларининг касаба союз Маркази мамлакат ишчилар синфига мурожаат қилиб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратни сафарбар қилишга даъват этди. Мурожаатда бундай дейилади: яхши ва сифатли ишлаш, маблағларни тежаш ва иш вақтини нобуд қилмаслик —ана шу жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик байрамга энг яхши туҳфа бўлади.

ПАРИЖ

Ла Врийер кўчаси, 8. Париж шаҳридаги бу адрес Совет Иттифоқининг Франциядаги кўпдан-кўп дўстларига жуда яхши маълум. Бу ерда «Франция—СССР» жамиятининг штаб-квартираси жойлашган. Штаб-квартира бўлимларида ҳозир қизғин иш олиб борилмоқда. «Бу — тамомила тушунарли бир ҳолдир, — деди «Франция—СССР» жамиятининг бош секретари Раймон Русса ТАСС мухбирига. — Бу йил биз учун ҳам Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шиори остида ўтмоқда. Ҳозирги пайтда бизнинг бутун фаолиятимиз, ҳамма режаларимиз шонли юбилейга бағишланган».

Р. Русса яна бундай деди: «Франция—СССР» жамияти Франция—Совет дўстлиги ва ҳамкорлигига кўмаклашиш, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгаш Якунловчи актининг қоидаларини самарали амалга оширишга ёрдам бериш каби ишни ўз олдига олижаноб мақсад қилиб қўяди. Бу жамият тинч қурилишнинг ҳамма соҳаларида совет халқи эришаётган буюк муваффақиятларни бундан буён ҳам кенг тарғиб этаверади, французларни Советлар мамлакати ҳаётининг турли жиҳатлари билан таништираверади.

БАҒДОД

Ироқда чиқадиган «Тариқ аш-Шаоб» газетаси ёзади: 1917 йил бутун инсониятнинг ҳаётида энг катта тарихий бурилишлардан бири амалга оширилган йил бўлиб қолди. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан буён 60 йил ўтди. Ҳозирги пайтда ҳам 1917 йил ҳамманинг эътиборини ўзига жалб этмоқда.

Октябрь революцияси амалга оширилиши билан, деб таъкидлайди газета, Россия ишчи ва деҳқонлари большевиклар партиясининг раҳбарлигида ўзларини эксплуатация ва жабр-зулмдан халос қилибгина қолмай, жаҳоннинг барча халқларини озод қилиш учун ҳам замин яратиб бердилар.

ФРИТАУН

Сьерра Леоне умумхалқ конгресси ҳукмрон партиясининг органи «Ви Юн» газетаси қуйидагиларни ёзади: Сьерра Леоне Республикасининг тараққийпарвар жамоатчилиги жаҳондаги барча демократик кучлар билан биргаликда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини нишонлашга тайёрланмоқда. Октябрь революцияси асримизнинг буюк жаҳоншумул-тарихий воқеаси бўлиб, инсоният тараққиётининг боришини тубдан ўзгартириб юборди.

Совет халқи, деб уқтириб ўтади газета, Советлар мамлакати олтмиш йил ичида босиб ўтган шонли йўлда инсон фаолиятининг ҳамма соҳаларида — экономика, фан ва техника, маориф ва маданият соҳасида ғоят катта муваффақиятларга эришди. Жуда қисқа тарихий давр мобайнида буюк социал ўзгаришлар содир бўлди. Совет кишиларининг фахрланса арзийдиган муваффақиятлари СССР учунгина катта аҳамиятга молик бўлиб қолмай, бутун инсоният учун ҳам машъал бўлиб хизмат қилади.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЬША

Халқ Польшасидаги ишлаб чиқариш жараёнида ҳисоблаш машиналаридан кенг фойдаланилмоқда. Бу соҳада кўп иш қилинди. Ҳозирги кунда ана шу машиналар металлургия корхоналарида технология линияларини, шахталарда кўмир қазиб чиқариш жараёнларини бошқармоқда, серқатнов магистралларда транспорт ҳаракатини тартибга солмоқда.

Электрон-ҳисоблаш машиналари системаси яқинда омонат кассаларида ҳам омонатчиларга хизмат кўрсата бошлади. Техника Катовице, Ченстохов ва Бельс воеводлигида омонат пул қўювчилар билан ҳисоб-китоб ишларини муваффақиятли бажармоқда.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Ҳозирги вақтда социалистик Чехословакияда автомобиль қатнайдиган йўл шохобчалари кенгайиб бормоқда.

Мамлакатнинг қарийб 350 километр узунликдаги асосий магистрали Прага — Брно — Братислава йўли тез суръатлар билан барпо этилмоқда.

Братислава — Тренчен — СССР чегараси йўлининг лойиҳаси тузилди. Бу йўлни қуришга келгуси йили киришилади.

ГДР

ГДР давлат марказий статистика бошқармаси эълон қилган ахборотда бундай дейилади: йилнинг биринчи ярми халқ хўжалик плани адо этилди, энг муҳим соҳаларда эса планлар ошириб бажарилди. Мамлакатда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига кенг авж олиб кетган социалистик мусобақа бунга кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Йилнинг биринчи ярмида миллий даромад ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 4,5 процент, саноат ишлаб чиқариши ҳажми 4,8 процент ўсди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ўсишининг 90 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

ВЕНГРИЯ

Венгрия Социалистик ишчи партияси партия маорифи системасида ўқув йили муваффақиятли тугалланди. Таълимнинг турли формаларида жами 700 минг меҳнаткаш, шу жумладан 270 минг партиясиз тингловчи қатнашди.

Тингловчиларнинг марксизм-ленинизм назариясини, партия ички сиёсати ва халқаро сиёсатининг актуал масалаларини зўр ғайрат билан ўрганганлиги ўтган ўқув йилига хос хусусиятдир.

Семинар машғулотларида КПСС тарихи, Совет Иттифоқининг муваффақиятлари, СССР ташқи сиёсатининг асосий принциплари ҳам ўрганиб чиқилди.

(ТАСС).

ХИТОЙНИНГ ТАШҚИ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА

КУБА ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ГАВАНА. (ТАСС). Кубада чиқадиган «Хувентуд ребельде» газетаси «Хитойнинг ташқи сиёсати хусусида баъзи бир аниқликлар» сарлавҳали мақола эълон қилди. Мақолада уруш васвасасини кучайтириш соҳасида Хитой олиб бораётган кампания тасвирлаб берилган.

Бу кампанияда, деб уқтиради газета, энг юқори мансабдаги арбоблар иштирок этмоқдалар. Улар милитаристик жазавани авж олдириш учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланиб қолишга уринмоқдалар. Шу тариқа ўзларининг ташқи сиёсати капиталистик дунёдаги энг реакцион доираларнинг сиёсати билан муштарак эканлигини намойиш этмоқдалар. «Хувентуд ребельде» газетаси мисол тариқасида Хитойда чиқадиган «Цзефанцзюнь бао» газетасининг яқин келажакда «катта уруш» бўлиши «муқаррар» деган гапларини эслатиб ўтади.

Пекин раҳбарлари учун, масалан, «кескинликни юмшатиш — халқни алдашдан бошқа нарса эмас» деган гаплар одат тусига кириб қолди, деб ёзади сўнгра газета. Хитой раҳбарлари НАТО мамлакатларини ҳарбий бюджетларни тағин ҳам кўпайтиришга, қурол-яроғларни модернизация қилишга, «стратегияни такомиллаштиришга ва ҳарбий ҳамкорликни мустаҳкамлашга» чақирмоқдалар.

Хитой матбуотида НАТО раҳбарларининг «Шарқдан хавф бор» деган сохта важни баҳона қилиб, қурол-яроғларнинг янги турларига ажратиладиган маблағни кўпайтиришни талаб қилиб айтган гаплари ўхтин-ўхтин пайдо бўлиб қолмоқда, деб уқтиради сўнгра «Хувентуд ребельде» газетаси. Ашаддий реакционерларнинг бундай гаплари билан Хитой раҳбарларининг гаплари ўртасида фарқ йўқ. Улар социалистик мамлакатлар, асосан Совет Иттифоқи уруш хавфини вужудга келтирмоқда, - деган фикр туғдиришга баб-баравар уринмоқдалар. Бундай даъволар — ҳозирги Хитой ташқи сиёсатининг ифодасидир, бу сиёсатнинг мақсади халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини барбод қилишдан, кескинлик манбаларини вужудга келтиришдан, «совуқ уруш» даврига қайтишга интилишдан иборат.

Пекиннинг уруш «муқаррар» деб тарғиб қилаётган тезиси Хитойдаги янги раҳбарларнинг қуролланиш пойгасини тўхтатиш масаласига салбий назар билан қараётганлигини оқлаш учун хизмат қилади, деб таъкидлайди «Хувентуд ребельде» газетаси, Хитой БМТда қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш соҳасидаги ҳамма ташаббусларга қарши чиқмоқда. Пекин БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари бўлган мамлакатлар ҳарбий бюджетларини 10 процент қисқартириш ва тежаб қолинган маблағнинг бир қисмидан ривожланаётган давлатларга ёрдам бериш учун фойдаланиш тўғрисидаги таклифга қарши овоз берди. У халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида жаҳон шартномасини тузиш ҳақидаги совет таклифига қарши чиқмоқда, оммавий қирғин қуролининг янги турларини яратиш ва ишлаб чиқаришни тақиқлашга эришиш мақсадини кўзловчи мунозараларда қатнашишдан бош тортмоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг охирги сессиясида Пекин ядро қуроли синовларини тўла-тўкис ва ёппасига тақиқлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги резолюцияга қарши овоз берди.

Ана шу масалаларнинг ҳаммасида, дейилади сўнгра мақолада, Хитойнинг позицияси империалистларнинг энг реакцион, янги мустамлакачилик позицияларига мос бўлиб тушмоқда. Аслида Хитой эски ва янги мустамлакачилик зулмидан халос бўлиш учун курашаётган халқларга қарши қаратилган агрессив империалистик режаларни қўллаб-қувватламоқда.

Пекин стратегияси ва тактикаси шу кунгача ҳам дунёдаги, айниқса Европа қитъасидаги кескинликни жўрттага кучайтириш мақсадини кўзламоқда, деб ёзади газета. Пекин раҳбарлари Европада қуролли можаро чиқариб, Осиёда ўз ҳукмронлигини ўрнатишга уриниб кўриш учун шу можародан фойдаланиб қолишга умид боғламоқдалар.

ҲАР ДОИМ БЎЛСИН ҚУЁШ

МОСКВАДА ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ФЕСТИВАЛИ ОЧИЛДИ

Қуёш нур сочиб турган бола табассуми 18 июль куни Москвада тантанали суратда очилган халқаро болалар фестивалининг рамзидир. Ҳар доим бўлсин қуёш! — ВЛКСМ XVII съездининг таклифига биноан уюштирилган бу байрамнинг шоридир. Совет болалари билан биргаликда бу сўзларни уларнинг чет эллик тенгқурлари ҳам такрорламоқдалар. Улар қарийб юз мамлакатдаги турли йўналишларга мансуб ёшлар бирлашмаларининг салкам икки минг вакилини — болалар ҳаракати активларини, миллий бадиий ва музика конкурслари лауреатларини, спорт мусобақаларининг ғолибларини юборишган.

Планетанинг ёш намояндалари фестиваль колонналарининг Москва кўчалари бўйлаб байрам юришини ўтказишгандан кейин Кремлнинг Съездлар саройига йиғилишди. Фестивалнинг фахрий меҳмонлари — таниқли жамоат арбоблари, тинчлик учун курашчилар, халқаро ташкилотларнинг намояндалари, санъат усталари, ёзувчилар залда улар билан бирга ҳозир бўлдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти марказий советининг раиси А. В. Федулова фестивални очиш чоғида бу учрашувнинг муваффақиятларига эришувини тилади. Учрашув тинчлик, дўстлик, бирдамликни мустаҳкамлаш йўлида янги қадам бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномасини фестиваль қатнашчилари узоқ давом этган қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. Табрикномани ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов ўқиб эшиттирди.

Жаҳоннинг турли мамлакатларидаги болаларнинг дўстлари бўлган кўпгина партия, давлат ва жамоат арбоблари, адабиёт ва санъатнинг атоқли намояндалари фестиваль қатнашчиларига табрикномалар йўлладилар.

Фестивалнинг фахрий меҳмонлари — совет хотин-қизлари комитетининг раиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Николаева-Терешкова, жаҳон демократик ёшлар федерацияси болалар ва ўсмирлар ҳаракати халқаро комитетининг бош секретари Т. Альфельди планетамиз болаларига мурожаат қилиб нутқ сўзладилар. Улар шуни таъкидладиларки, яхши ниятли кишилар уруш ва жабр-зулмга қарши адолатсизлик ва зўравонликка қарши курашга қўшилмоқдалар. Планета болалари катталар билан биргаликда ер юзида тинчлик учун курашмоқдалар. Сўзга чиққан нотиқлар ёшларга бахт-саодат, шоду хуррамлик, қувнаб ўйнашларини ва фойдали иш қилишларини тиладилар.

«Артек» фестиваль республикасининг рамзий калити болалар интернационал группасига топширилади. Минг-минглаб болалар турли тилларда яна: «Ҳар доим бўлсин қуёш!», — деб баралла айтадилар.

Экранда кинохроника кадрлари ўтабошлайди. Бу кадрлар Советлар мамлакатидаги бахтли болалик тўғрисида ҳикоя қилади.

Ёш авлод тўғрисида ҳормай-толмай қилаётган оталарча ғамхўрлиги учун Коммунистик партияга, Совет давлатига, шахсан Леонид Ильич Брежневга совет пионерлари Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида туриб самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Сўнгра Советлар мамлакатининг пионерлари меҳмонларни севикли Ватанимизнинг кўп миллатли ёрқин санъати билан таништирдилар. Дўстликнинг рамзий кемаси болаларга оламга саёҳат қилишга ҳамда энг сўнгги пункт — Артекка келишга ва бу ерда фестиваль гулханини қуёш нури билан ёқишга ёрдам берди.

Фанфаралар янграйди. Ер юзидаги инсонларга уларнинг фарзандлари мурожаат қилмоқдалар. Улар тинчлик ва дўстликни, бирдамлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга даъват этмоқдалар.

Халқаро болалар фестивали Советлар мамлакатида қарийб ярим ой давом этади.

А. БЕЛИКОВ,
Л. БЕРНАСКОНИ,
И. ГОРСКИЙ,
ТАСС мухбирлари.

САДРИДДИН АЙНИЙГА БАҒИШЛАНАДИ

18 июль куни Москвада тожик совет адабиётининг асосчиси, атоқли ёзувчи ва жамоат арбоби Садриддин Айний туғилган куннинг 100 йиллигини ўтказувчи юбилей комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков раислигида ўтди.

Юбилей санасига бағишланган тантанали мажлисни 1978 йил апрель ойининг охирида ССР Иттифоқи Большой театрида ўтказиш мўлжаллаб қўйилди. А. М. Горький номли жаҳон адабиёти институти ва СССР Фанлар академиясининг шарқшунослик институти билан Москва Давлат университети ҳузуридаги Осиё ва Африка мамлакатлари институти биргаликда илмий сессия ташкил этадилар. Бу илмий сессияда Тожикистондан, бошқа иттифоқдош республикалардан, Москва ва Ленинграддан ёзувчилар, танқидчилар ва адабиётшунослар иштирок этадилар. Юбилейга атаб С. Айнийнинг олти жилдлик танланган асарларини, ёзувчи тўғрисидаги ҳужжатли қиссани, ёзувчи ҳаёти ва ижоди тўғрисида ҳикоя қилувчи бошқа нашрларни чиқариш кўзда тутилади. Юбилей кунлари мамлакат экранларида С. Айний асарлари асосида яратилган фильмлар, театр саҳналарида эса спектакллар намойиш қилинади.

(ТАСС мухбири).

РАССОМ БЛОКНОТИДАН

Қашқадарё область шаҳар ва қишлоқлари кун сайин таниб бўлмас даражада ўзгариб кетаётир. Бунда воҳа меҳнаткашларининг хизмати катта. Яқинда рассом Н. Циганов область заводлари ва қурилишларида бўлиб бу ерларда олиб борилаётган ишлар билан танишди. Таассуротларини блокнотида акс эттирди. Сиз у ишлаган расмларда (юқоридан пастга). 1. Нишон давлат наслчилик заводининг бу йил ҳар юз бош совлиқдан 155 тадан қўзи олган бош чўпони Омон Шерқулов. 2. Шу заводнинг юбилей йилида ҳар юз она қўйдан 145 тадан соғлом қўзи олишга сазовор бўлган чўпон ёрдамчиси Норхол Шарипова, 3. Қарши шаҳридаги Ленин кўчаси, 4 Муборакда қурилган В. И. Ленин номли ўрта мактаб биносини кўриб турибсиз.

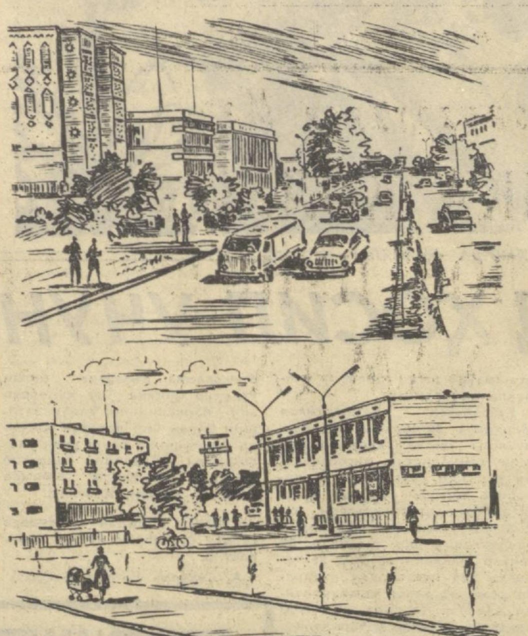

РЕВОЛЮЦИЯ ТЕНГДОШЛАРИ

ЖАРРОҲ-ЖАНГЧИ

Оддий ишчи фарзанди, революция тенгдоши Накиб Исломович Муҳаммаджонов уруш бошланганда Тошкент медицина институтини тугаллаш арафасида турарди. Фронтда врачлар зарурлиги учун ҳали анъанавий врач қасамёдини қабул қилиб улгурмаган ёш шифокорлар полк ва батальонларга жўнаб кетишди.

Накиб Исломович Ғарбий фронтга келиб тушди. Душман тинимсиз ҳужум қилар, пойтахт хавф остида эди. Накиб Исломович бош врач бўлган артиллерия полки фронтнинг ҳал қилувчи участкаларида турар, ярадорлар кўп бўлгани учун кечаю кундуз тинимсиз ишлашга тўғри келарди. Накиб Исломович иш фаолиятининг дастлабки кунлариданоқ ўзини ғалаба учун жонини ҳам фидо қилишга тайёр киши сифатида танитди.

— 1942 йилнинг қишида артиллерия полкимиз — дейди Накиб Исломович, — Москва остонасидаги Боровск шаҳри яқинида турарди. Немислар шаҳарда мустаҳкам ўрнашиб олган. Ҳар 50-100 метрда душманнинг дзотлари жойлашган эди. Полкимиз қўмондонликнинг «Эртага Боровск олиниши керак» деган буйруғини олди. Биз ҳам бу жангга тайёрлана бошладик. Эрта тонгда полкимиз ҳужумга ўтди. Санитарларимиз бомба ва снарядлар портлаётган, ўқлар ёғилиб турган жанг майдонидан ярадорларни олиб чиқар, тезлик билан медицина-санитария бўлимига етказиб, ўзлари яна жангга кирардилар...

Шу куни қилинган биринчи операциям уч соатга яқин чўзилди. Тезроқ тугатишнинг иложи йўқ. Жангчи етти жойидан яраланган, баъзи жойларида осколка қолган.

Пешинга бориб полкимиз душманни шаҳардан қувиб чиқарди. Лекин биз бирор минут ҳам операция столи ёнидан кетмас эдик. Овқатланишга ҳам вақт йўқ. Тўққизинчи операция устида турар эканман, оёқларим ушламас, тинка-мадорим қуриган, бир лаҳзагина дам олишни истардим. Лекин операция столида ўлим билан олишаётган жангчини кўриб «ахир бунда нима айб. У Ватан учун, она ер, халқим учун жангга кириб шу ҳолга тушган-ку» деб ўзимга тасалли берардим.

Ҳамширалар билан энди палатадан чиқаётганимизда бир чол ёшгина йигитча — алоқачи сержант К. Игнатьевни кўтариб келишди.

Мен уни дарҳол операция столига ётқизишни буюриб, халатимни кийдим. Уни ҳаётга қайтариш учун қон керак эди. Ҳамширага дарҳол қон олиб келишни буюрдим.

— Ўртоқ доктор қон тугади. Запас қон икки соатдан кейин келади, — деди ҳамшира. Вақт зиқ. Кун бўйи жанг қилиб чарчаган солдатлардан қон сўраб боришни эп кўрмадик.

— Мен қон бераман, — деди горькийлик ҳамшира Елена Самойловна. Лекин унинг қони К. Игнатьевнинг II группа қонига тўғри келмади. Шунда ўзимнинг қоним II группа эканлиги ёдимга тушиб бақириб юбордим.

— Елена, тез кел... менинг қоним!

Елена мендан олган қонни жуда қийинчилик билан жангчига қуйдик. У тирик қолди.

1943 йили партия сафига қабул қилинган Накиб Исломович Курск ёйидаги бешинчи гвардиячи дивизиянинг 12-пиёдалар полкига бош врач қилиб юборилади. Шу йили апрель ойидаги бир воқеа ҳақида Накиб Исломович шундай ҳикоя қилади.

— Қизғин жанг борарди. Старший лейтенант Скворцов командирлик қилаётган батальон душман қуршовида қолди. Душман самолётлари тинимсиз бомба ёғдириб турар, батальонда ўқ-дорилар тугаб борарди. Ўқ-дорилар етказиб бериб, ярадорлар олиб чиқилмаса, душманга Курск шаҳрига йўл очилади. Фельдшер Николай Полишчук ва шофер Гогия Качашвилига дарҳол машинага ўқ-дориларни ортишни сўрадим. Биз жаладай ёғилиб турган ўқ орасидан ўқ-дориларни батальонга етказиб, машинага 22 ярадорни чиқариб орқага қайтдик...

Уруш ҳамон ғарбга қараб силжир, фронт орқасидан Накиб Исломович ўз медицина-санитария қисми билан изма-из борарди. У уруш йилларида уч минг икки юз элликдан ортиқ операция қилди. Берлингача жанговар йўлни босиб ўтиб, кўкрагини бир қатор орден ва медалларга безаб қайтди.

ЎзССРда хизмат кўрсатган врач, ЎзССР соғлиқни сақлаш аълочиси, медицина фанлари кандидати, запасдаги подполковник Накиб Муҳаммаджонов ҳозирги кунда Тошкент фармацевтика институтида малакали медицина кадрлари тайёрлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Т. ИБРОҲИМОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Югославия эстрада артистларининг гастроллари муваффақиятли ўтди. Пахтакор ўлка пойтахтига илк бор ташриф буюрган Белграднинг «Данилушка» ансамбли ўз чиқишлари билан санъатсеварларни мамнун этди.

Бу ансамбль жаҳон қўшиқ шайдоларига яхши таниш. Кўпгина мамлакатларда томошабинларнинг олқишига сазовор бўлган. «Данилушка»нинг репертуарида Югославия қўшиқлари билан бир қаторда совет қўшиқлари ҳам кенг ўрин олган. Данила Данилович раҳбарлигидаги ансамбль «Кумуш кабутар» фестивалида биринчи ўринни эгаллади.

ЮГОСЛАВИЯ ТАРОНАЛАРИ

Югославиялик таниқли хонандаларидан Живан Сарамандич, Саша Петрович, Вера Капитонович ўз қўшиқлари билан пойтахтимиз санъат мухлисларини хушнуд этдилар.

Югославиялик дўстларимиз мамлакатимизнинг бир неча шаҳарларида бўлиб, ўз санъатларини намойиш этадилар.

А. РЎЗИЕВ.

Суратларда: югославиялик хонандалар Живан Сарамандич ва Вера Капитонович.

Автор фотолари.

МУХЛИСЛАР РАНЖИМАСИН

Биринчи давра ўйинлари якунларига доир

ФУТБОЛ

...Ниҳоят, олий лигага иштиёқманд командалар мамлакат чемпионатининг дастлабки даврасида ўйинларини поёнига етказишди. Севимли «Пахтакор» командасининг ўйинларига баҳо берадиган, кўрсатган натижаларини таҳлил қилиб, мулоҳаза ва мунозара юритадиган дамлар келди.

— Биз, бу йил ҳар бир ўйинни «фақат ғалаба» шиори остида ўтказамиз, — деган эди пахтакорчиларнинг устози Александр Кочетков эрта баҳор кезлари. — Ўйлайманки, мухлисларимиз «Пахтакор» ўйинларидан қониқиш ҳосил қиладилар. Мутахассисларнинг айтишига қараганда, команда бундан 10 йил илгариги фазилатларига эга бўлиб бормоқда. Агар ниятимиз амалга ошса, келаси йилда «Пахтакор» олий лиганинг кучли коллективлари орасидан ўрин олса ажаб эмас. Бунинг учун ҳар қандай шароитда ҳам бўшашмасликка, учрашувлар имкони борича ғалаба билан тугашига ҳаракат қиламиз.

Тўғри, пахтакорчилар мавсум бошида яхши ўйин кўрсатишди. 14-турга қадар мағлубият нималигини билишмади. 20 очко жамғариб, ўйинлар жадвалида карвонбоши бўлиб туришди. Лекин, биринчи давранинг якунловчи ўйинлари бирмунча сусткашлик билан ўтказилиши мухлисларни қийин аҳволга солиб қўйди. Томошабинлар ўртасида «Пахтакор» пешқадам сифатида довон ошармикан ёки мавқеини бой бериб қўярмикан? деган масала юзасидан «фолбинлик» бошланди. Бу баҳс даврани якунловчи учрашувдан кейингина равшанлашди.

Хўш, пахтакорчилар очколарини кимларга бой беришди-ю, бугунги кунда иккинчи ўрин мавқеини қандай эгаллашди? Ўз майдонида «Уралмаш» (4:0), «Кузбасс» (2:1), «Терек» (2:0), Оржоникидзе ва Иваново-Франковск спартакчилари (6:0, 2:0) ҳамда «Колхозчи» (3:1), командалари устидан эришилган ғалабалар эвазига қимматли очколар тўпланди. Футболчиларимиз сафарда ўтказилган икки ўйинда ҳам муваффақият қозондилар. Ўзгалар майдонидаги учрашувларнинг саккизтасида очколар баҳам кўрилди. Бу деган сўз 16 очконинг ярми қўлдан кетди, деган гап. «Пахтакор» ўйинларида кутилмаган тасодиф ҳам бўлди. Жумладан, Тошкентда «Нистру» футболчиларига ютқазиб (2:0), ленинградлик динамочилар билан очко бўлишиб олиниши мухлисларни ранжитди. Бу, «Пахтакор»нинг биринчи мағлубияти эди. Футболчиларимизнинг иккинчи мағлубияти ҳам худди шу ҳисобда, энди Тожикистон пойтахтида юз берди. Тўртта очкони йўқотиш эса, футболчиларимизнинг мавқеига салбий таъсир кўрсатди.

«Пахтакор» мен учун севимли командалардан бири — деган эди Тошкентда биринчи учрашувни ўтказган «Уралмаш» командасининг катта тренери А. Морозов. — Ўйлайманки, биринчи ўйинда В. Фёдоров мухлисларга маъқул ҳаракатлар қилди. Пахтакорчиларнинг шашти баландлиги мавсум бошиданоқ кўзга ташланишидан мамнунман». Ҳа, «Нистру» командасининг катта тренери А. Полосин ҳам шу ҳақда гапириб, у пахтакорчилар сафида ҳамма вақт ўз ўйинлари, ҳужумкорлиги, чаққонлиги ва нишонга олиш маҳорати билан кўзга ташланиб турувчи Красницкий, Пшеничников, Абдураимов сингари футболчилар тарбия топганлигини қайд этади.

Бугунги кунда эса мухлислар В. Фёдоров, М. Анни таниқли футболчилар деб билиб, фахрланадилар. Ҳар иккаласи ҳам мамлакат терма командаларида тўп сурган, бири ҳимояда, бири ҳужумда маҳорат кўрсатиб, олқишлар олган ўйинчилардан. Бироқ, улар кейинги пайтларда бўшашиб қолишди. Ўзларининг дадил ҳаракатлари билан командани олдинга бошлаб, ғалабага эришувда ўз ҳиссаларини қўша олмаяптилар. Владимир мамлакат терма командаси составида ўтказган ўйинлари билан мутахассисларни мамнун этолмаяпти. Сабаби, ғалабага интилиш йўлида футболчиларимизнинг маънавий, руҳий ҳозирлиги етишмаяпти. Тўғри, «Пахтакор»ни ўзига хос команда дейишади. Аммо, учрашувларда футболчиларимизнинг вақтдан самарали фойдаланиш, ўз ҳаракатлари зое кетмаслигига тиришиш, қолаверса, ўйин бошидан охиригача жон койтиш, команда шаъни учун курашиш кўзга ташланмаяпти.

Замонавий футболда уринчоқлик кетмайди. Балки, ҳар бир ҳаракат аниқ мақсадга қаратилган бўлмоғи даркор. Ҳужумда ва қарши ҳужумда баланд руҳда тўп суриб, мудофаада футболнинг тактик ва техник жиҳатига кўпроқ эътибор қилиш зарур. Чунки, эндиги футбол бурунгидек жисмоний ҳаракатлардан иборат тўп ўйини бўлмай, ақл-идрокни тақозо этувчи мураккаб, айни маҳалда севимли спорт турларидан. Футболда ҳамжиҳатлик ва уюшқоқлик билан ўзаро бир-бирларини қўллаб ўйнашнинг аҳамияти катта.

«Пахтакор» ҳал қилувчи даврани пешқадам сифатида якунлаб, мухлислар орзиқиб кутган олий лигага бериладиган қўш йўлланмадан бирини олиши учун барча имкониятлар мавжуд. Бу даврада футболчиларимиз ўз майдонида чемпионатнинг биринчи қисмига қараганда битта ўйин ортиқ ўтказишади. Ўйлаймизки, пахтакорчилар ҳозирги вақтда даъвогарлар учун пешқадамлар ўрни торлик қилиб қолган бу вазиятдан муваффақиятли қутулиб, илдамлаб оладилар ва мустаҳкам мавқе билан ишқибозларни хушнуд этадилар.

Биринчи давранинг якуний ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди:

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» (М)	11	5	3	26: 9	27
«Пахтакор»	8	9	2	26:11	25
«Нистру»	8	9	2	24:17	25
«Кузбасс»	11	2	6	31:21	24
«Спартак»	9	5	5	35:26	23
«Таврия»	8	6	5	23:14	22
«Уралмаш»	9	4	6	28:26	22
«Терек»	8	5	6	33:22	21
«Помир»	10	1	8	28:21	21
«Шинник»	5	10	4	23:20	20
«Торпедо»	7	4	8	16:22	18
«Спартак» (И-Ф)	4	8	7	19:25	16
«Динамо» (Л)	4	8	7	22:29	16
«Металлург»	4	8	7	13:20	16
СКА (Р)	4	8	7	16:23	16
«Кривбасс»	6	3	10	25:28	15
«Спартак» (О)	6	3	10	22:30	15
«Колхозчи»	6	3	10	20:35	15
«Рубин»	4	6	9	18:32	14
«Звезда»	1	7	11	12:29	9

«Пахтакор» дастлабки учрашувларни сафарда — Ленинград ва Минск шаҳарларида ўтказади.

Ҳ. НОСИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчиси.

БИР ВОҚЕА ТАРИХИ

«Илғор чорвадор» район газетаси «Нурли йиллар хотираси» деган қизиқ эсдаликни босиб чиқарди. Бунинг автори Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор Ҳаким Зоҳидийдир. Олим 1935-1937 йилларда Нурота район касалхонасининг бош врачи бўлиб ишлайди. Институтни битириб, районга йўлланма олган врач бир неча ой кино кўролмайди. Чунки районда бунга шароит йўқ эди. Шундан кейин у «Қизил Ўзбекистон» (ҳозирги «Совет Ўзбекистони») газетасига мақола ёзади. Газетанинг 1935 йил 14 сентябрь сонида «Маданият берингиз!» сарлавҳали танқидий мақоласи босилиб чиқади.

«Бир куни — деб эслайди Ҳ. Зоҳидий, — касалхонада беморларни кўриб турсам, мени район марказидаги клубга чақираётганликларини айтдилар, дарров етиб бордим. Мени озгин киши кутиб олди.

МАДАНИЯТ ЎЧОҒИ

— Сиз шу районнинг катта доктори бўласизми? — деди у.

— Ҳа, касалхонанинг бош врачиман.

— Мен кўчма кино олиб келдим. Тошкентдан шундай буйруқ бўлди.

— Жуда соз, — дедим хурсанд бўлганимдан нима қилишимни билмай қолдим. — Лекин электр токи йўқ-ку?

— Унисини ҳам ўзимиз билан бирга олиб келганмиз, — деди нарироқда турган фургонли машинага ишора қилиб — движогимиз бор. Бироқ, уни узлуксиз айлантириб туриш учун икки нафар бақувват йигит керак.

Нурота районида биринчи марта шу тарзда кино кўрсатган эдик».

Тошкентлик олим қадрдон Нурота район марказида тўрт юз ўринли кенг экранли алоҳида кинотеатр биноси муддатидан ярим йил олдин қурилиб, ишга туширилганлигини эшитиб, ўз хотирасини ёзиб, уни район газетаси орқали нуроталикларга билдиришни таклиф этган экан. Газета редакцияси коллективи унинг бу илтимосини бажо келтирди.

Нурота Совет ҳокимияти йилларида мисли кўрилмаган даражада ўзгариб кетди. Эндиликда Қўшработ, Ғозғон аҳоли яшайдиган посёлкаларигина эмас, 291 та қишлоқнинг ҳаммаси электрлаштирилди. Уларда ҳар куни кино кўрсатиб борилади.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

Реклама ва эълонлар

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **«Изотоп» кафеси** (катта зал). **Меҳробдан чаён** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Атиги бир тун — «НУКУС» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН» «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ҚОЗОГИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сўнган гулханлар тафти — «ДРУЖБА» (11, 14.10, 17, 20.00), «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Атиги бир тун — «ФЕСТИВАЛЬ» (21, 22.30).

Кенгуру — «ХИВА» (21, 22.30).

●

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ «НИИСТРОМПРОЕКТ»

вакант вазифаларга бўлимлар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: физика химияси, силикат ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси, теплофизика, теплотехника ихтисослари бўйича проблема бўлимига; тўқима ва автоклав материаллар лабораториясига силикат ва қийин эрийдиган нометалл материаллар бўйича (2 ўрин);

кичик илмий ходимлар: физика химияси, силикат ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси, теплофизика, теплотехника ихтисослари бўйича проблема бўлимига.

Конкурс муддати — 9 августгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Пушкин кўчаси, 66-уй.

●

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: тикув буюмлари технологияси, пахтани дастлабки ишлаш, ҳисоблаш математикаси, физика;

кафедра катта ўқитувчилари: сиёсий иқтисод, олий математика, чет тиллари (инглиз тили);

кафедра ассистентлари: сиёсий иқтисод, физика, тўқимачилик материалшунослиги.

МАРҒИЛОН УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИГА

кафедра мудири (профессор, доцент ёки фан кандидати): умумий техника фанлари.

НАМАНГАН УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИГА

кафедра мудири (профессор доцент ёки фан кандидати): умумий техника фанлари.

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Горбунов кўчаси, 5-уй.

●

П. О. РИБАЛКО НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ОЛИЙ ТАНК ҚЎМОНДОНЛИК БИЛИМ ЮРТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: чет тиллари;

кафедра доценти: чет тиллари,

кафедра ўқитувчиси: математика.

ҲУЖЖАТЛАР — 25 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: кадрлар учёти бўйича шахсий варақа, олий маълумоти ҳақидаги диплом нусхаси, сўнгги иш жойидан характеристика ва эълон қилинган илмий ишлари ва тадқиқотларининг рўйхати.

Адрес: 702115, Чирчиқ шаҳри.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари «Ўқитувчи» нашриётининг бош редактори З. М. Мирзаевга онаси

Зулфия ШЕРМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи республика телевидениеси «Ахборот» программасининг редактори М. Бегалиевга отаси

Ҳайдарали БЕГАЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон радиоси коллективи диктор И. Юсуповага укаси

Ҳамидулла ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Чақириқ (телеспектакль). 12.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.00 — Меҳнатинг — иқболинг. 15.40 — Биз табиат билан танишамиз. 16.00 — А. С. Макаренко ижоди. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Горнчилар қаердасиз! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — — Спортлото. 20.10 — Концерт. 20.35 — Октябрнинг илҳомбахш намунаси. 20.50 — Тунги қўнғироқ (бадиий фильм). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.15 — Фильм-концерт. 12.45 — Одерда баҳор (бадиий фильм.). 18.30 — Шоирлар — болаларга. 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — СССР Конституцияси лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси. 19.45 — Ахборот. — 20.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги. 20.30 — Ортиқ Отажонов куйлайди. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Уруш ва тинчлик (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — «Альбатрос»нинг сўнгги рейси» (бадиий фильм, 3-серия). 20.30 — Янгиликлар. 20.50 — Реклама. 21.00 — «Халқ хизматида». 21.30 — Химия.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — «Орэра» ва «Гая» вокаль-чолғу ансамблларининг концерти. 11.15 — Рустам Раҳмонов. «Шинаванда кишилар» (радиоочерк). 11.30 — Ўзбек авторларининг қўшиқлари. 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — Чорвадорлар юбилей вахтасида. 13.30 — Концерт. 14.00 — «Сув ва ҳосил». 16.10 — Симфоник куйлар фестивалида. 18.30 — Спорт эшиттириши. 19.00 — Москва. СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасига. 19.20 — Коммунизм йўлидан 60 йил. 20.20 — Радио тингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 21.00 — Бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларининг концерти. 22.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.15 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 09120. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 167.